

III. Jutalmazások.

a) **A m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségi jutalmazási alaphól jutalomdíjat nyertek:**

a m. kir. I. számú csendőrkerületnél:

Bara Dávid csendőr *	40	korona
Bereczki Balázs csendőr *	30	"
Tövisi György czimz. őrmester	40	"
Dobriban Péter őrmester	30	"
Fejér András csendőr *	25	"
Pál Dávid " *	25	"
Ferencz András őrsvezető	20	"
Kolcza Viktor csendőr	25	"

a m. kir. II. számú csendőrkerületnél:

Kádár Sz. Ferencz cz. őrsvezető *	40	korona
Marosi Ferencz őrsvezető	40	"
Galsa Mihály cz. őrmester *	30	"
Hodolji István őrsvezető	30	"
Horváth József őrsvezető	25	"
Bokor György őrmester	30	"
Sajgó István csendőr	30	"

a m. kir. III. számú csendőrkerületnél:

Resch Mihály cz. őrmester	40	korona
Vincze András cz. őrsvezető	40	"
Schwarz Mátyás őrmester	30	"
Szántó Áron csendőr	30	"
Szinicz Ferencz őrmester	30	"
Viola Márton "	30	"
Durnye László cz. őrsvezető	30	"

a m. kir. IV. számú csendőrkerületnél:

Varga István őrsvezető	30	korona
Bilonka Ferencz cz. őrmester	30	"
Popovics János csendőr	30	"
Falucska Ferencz cz. őrsvezető	30	"
Matyinkó Mihály csendőr	30	"
Dali Imre cz. őrsvezető	30	"
Varga László csendőr	25	"
Móré Ágoston cz. őrsvezető	25	"

a m. kir. V. számú csendőrkerületnél:

Rákóczi Gábor cz. őrsvezető	40	korona
Szabó Gábor cz. őrmester	40	"
Krizsán Tivadar csendőr	40	"
Olaj István cz. őrsvezető	40	"
Erdőfi Ferencz cz. őrmester	30	"
Höhne Vilmos cz. őrsvezető	30	"

a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél:

Ágoston József őrmester	35	korona
Szilva György "	35	"
Béres Ferencz cz. "	25	"
Kapronczai Bálint őrsvezető	25	"
Horváth Ferencz cz. őrmester	25	"
Hideg Antal cz. őrsvezető	30	"
Csöndör József csendőr	30	"
Nyulász Antal csendőr	25	"

a m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságnál:

Peternek József őrsvezető	35	korona
Graovac Milán cz. őrmester	30	"
Jurjevic Mark " "	25	"
Sremec Valentin " "	25	"
Radmanović István cz. őrmester	20	"

Razum Mihály cz. őrmester	20	korona
Pavuna Ferencz „	20	„
Daić Bude „	20	„
Ilić Sebő cz. őrsvezető	25	„
Svčec Ferencz „	20	„

Tehát 1903-ik évi augusztus hó 18-án mint Ő csász. és ap. kir. felsége legmagasabb születése napján a m. kir. és a m. kir. horv.-szl. csendőrségi jutalmazási alap kama-
taiból 54 altiszt és csendőr összesen 1610 korona jutalomdíjat nyert.

b) A Török Ferencz-féle csendőrségi jutalmazási és segélyezési alapítványból jutalomban, illetve segélyben részesültek.

I. Jutalom gyanánt :

a m. kir. I. számú csendőrkerületnél :

Szolga Albert cz. őrmester	50	korona
Biró Bódog cz. őrsvezető *	50	„
Gaál András csendőr	40	„
Króner Mihály őrmester	30	„
Gál Antal csendőr	40	„
Popiczka Kelemen őrmester	30	„
Ujvári Tivadar csendőr *	40	„
Lénárd Sándor cz. őrmester	30	„

a m. kir. II. számú csendőrkerületnél :

Boros István cz. őrsvezető *	50	korona
Veith József cz. őrmester *	45	„
Szántó József „	40	„
Mikosovics Sándor csendőr	50	„
Forró Sándor cz. őrmester *	40	„
Nagy Mihály Lajos őrmester	35	„
Deszpóth István cz. őrmester	40	„

a m. kir. III. számú csendőrkerületnél :

Marschall Frigyes őrmester	30	korona
Abbaj János cz. őrsvezető	40	„
Kiss Gergely őrmester	30	„
Simon Lajos cz. őrmester	30	„
Orban Sándor őrmester	30	„
Hodosi Antal őrsvezető	30	„
Boné Mihály csendőr	35	„
Baricza Mátyás cz. őrmester	30	„
Kósa Imre őrmester	30	„
Muszka Illés csendőr	35	„

a m. kir. IV. számú csendőrkerületnél :

Péczi Sándor őrsvezető	30	korona
Boros Mihály cz. őrmester	40	„
Sarkadi Sándor őrsvezető	30	„
Házi János őrsvezető	30	„
Gurzó Pánfil cz. őrsvezető	40	„
Matisz Mihály csendőr	37	„
Szoboczky József őrmester	30	„
Schreiner Ambrus cz. őrmester	30	„
Papp Károly cz. őrmester	30	„
Csordás Ferencz cz. őrmester	30	„

a m. kir. V. számú csendőrkerületnél :

Baráth István cz. őrmester	30	korona
Szalay Károly „	30	„
Lampertth Lajos „ őrsvezető	40	„
Szitár András „ őrmester	30	„
Csölle András „	30	„
Hranyai István „	30	„
Tóth Balázs „ őrsvezető	40	„
Nagy Marton „ őrmester	30	„
Petrovics Péter „ őrsvezető	40	„

a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél :

Lovasi János őrsvezető	30	korona
Mészáros János II. őrsvezető	30	„

Wolf Mózes cz. őrmester	30	korona
Bedi Ferencz csendőr	30	"
Cziriak Mihály cz. őrmester	30	"
Takács Antal I. őrmester	30	"
Németh Albert cz. őrmester	30	"
Vincze József " "	30	"
Komlósi Károly őrsvezető	30	"
Lovász Szabó János csendőr	30	"

II. Segély gyanánt :

Kiss György nyug. csendőr	60	korona
Nagy Márton " őrsvezető	60	"
Fekete Ferencz " csendőr	60	"
Forgiarini Károly " cz. őrmester	60	"
Hasznos István " csendőr	60	"
Fetye Flóra " "	60	"
Makay József " "	60	"
Sziebert István " "	60	"

Tehát 1903. évi augusztus hó 18-án, mint **Ö** csász. és ap. kir felsége legmagasabb születése napján 54 altiszt és csendőr összesen 1850 korona jutalomban és 8 egyén 480 korona segélyben részesült.

c) A dombrádi Nagy Gyula és neje született Berndt Ilonka-féle alapítványból jutalomban részesültek :

a IV. számú csendőrkerületben :

Rácz Péter őrmester, őrsparancsnok	80	korona
------------------------------------	----	--------

az V. számú csendőrkerületben :

Ladiczky János őrsv. cz. őrmester, őrspar.	80	korona
--	----	--------

a VI. számú csendőrkerületben :

Varga István őrsv. cz. őrmester, őrspar.	80	"
--	----	---

d) A m. kir. belügyminiszter úr **Ö Nagyméltóságától.**

az I. számú csendőrkerületben :

Porunba József őrmester	100	korona
Kovács Mózes csendőr	60	"
Lőrincz Ferencz őrmester	60	"

a II. számú csendőrkerületben :

Ehrmann Mátyás őrmester	150	korona
Krich István cz. őrmester	150	"
Varga Antal csendőr	80	"
Novák Péter cz. őrsvezető	150	"
Majláth István cz. őrsvezető	50	"
Marin György cz. őrsvezető	50	"

a III. számú csendőrkerületben :

Preidt Gábor I. oszt. törzsőrmester	200	korona
Ringer Alajos II. oszt. törzsőrmester	100	"
Katrenszky János II. oszt. törzsőrmester	80	"
Orbán István II. oszt. törzsőrmester	80	"
Schönstein Frigyes II. oszt. törzsőrmester	80	"
Resch Mihály őrmester	100	"
Szécsi Sándor cz. őrmester	100	"
Pénzes Miklós őrsvezető	100	"
Bordás Dániel csendőr	100	"
Hain György II. oszt. törzsőrmester	200	"

a IV. számú csendőrkerületben :

Papp Antal őrmester	200	korona
Nagy Pál cz. őrmester	200	"
Pethő Mátyás cz. őrsvezető	100	"
Pászka Sándor csendőr	100	"

az V. számú csendőrkerületben:

Onet Károly őrsvezető	300 korona
Pachmajer Róbert őrmester	100 „

a VI. számú csendőrkerületben:

Takács Antal őrmester	200 korona
-----------------------	------------

a VII. számú csendőrkerületben:

Lőrinczi Ferencz őrmester	60 korona
---------------------------	-----------

Életmentési díjat nyertek:

a VI. számú csendőrkerületben:

Tompos Lajos csendőr és Pintér Sándor csendőr	25—25 korona.
--	---------------

IV. A magyar királyi honvédelmi miniszter úr Ő Nagyméltóságától dicsérő okiratot nyertek:

1. *Bertalan Ferencz*, VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, Jakab János bécsi lakoson 1901. évi december hó 21-én elkövetett rejtélyes gyilkosság tettesének és részesének, igen nehéz körülmények között, 9 hónapon át fáradhatlan kitartással, nagy ügyességgel és leleményességgel eszközölt kiderítése, a tettes elfogása, valamint a közbiztonsági szolgálat terén általában tanúsított hasznos tevékenységeért; —

2. *Demián János*, I. sz. csendőrkerületbeli csendőr, egy beteg nőnek és 4 gyermeknek — a Szamos áradása folytán egy alámosott s már düledező házból saját élete kockáztatásával történt megmentéseért; —

3. *Antalfi József*, VI. sz. csendőrkerületbeli címz. őrmester, egy számos betöréses lopást elkövetett bűnszövetkezet 7 tagjának, fáradságot nem ismerő

kitartással, leleményességgel s kiváló szakértelemmel, 541 óráig tartott nyomozás folyamán történt kiderítése és elfogása, 6 orgazda feljelentése s mintegy 1400 korona értékű bűnjel megkerítése által elért eredményes működéseért; —

4. *Pesti Ferencz*, III. sz. csendőrkerületbeli címz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 12 éven át általában, — különösen pedig egy rablógyilkosság és egy gyilkosság tettesének kézrekerítése körül kifejtett buzgalmaért; —

5. *Moguj János* címz. őrmester és

6. *Kecze János* csendőr, mindketten a IV. számú csendőrkerület állományában, egy kóbor cigányokból állott betörő-banda által elkövetett számos bűncselekménynek — nehéz körülmények között, kitartó tevékenységgel, nagy ügyességgel és leleményességgel eszközölt kiderítése, a tetteseknek 14708 korona értékű bűnjellekkel az igazságszolgáltatásnak való átadása és az orgazdáknak feljelentéseért; —

7. *Gabriel Alajos*, VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, több megye területén, valamint Csehországban garázdálkodott két közveszélyes cigánybanda tagjainak nehéz körülmények között fáradhatlan kitartással, leleményességgel és szakértelemmel eszközölt nyomozás során történt kiderítése és elfogása, valamint 11500 korona értékű lopott és rablott tárgyaknak megszerzése, továbbá ugyanezen cigányok által Bar György és neje liebenecki lakosokon 1901 augusztus hó 8-án elkövetett rejtélyes rablógyilkossági esetnek felderítése körüli eredményes működéseért; —

8. *Popiczka Kelemen* őrmester

9. *Zsigmond Zsigmond* és

10. *Kelemen József* címz. őrmesterek, mindhárman az I. sz. csendőrkerület állományában, továbbá

11. *Ballács József* őrmester és

12. *Haas Lázár* címz. őrmesternek, mindketten a III. sz. csendőrkerület állományában, az 1901. évi augusztus havában Kolozsvárt a rendőrség ellen

kitört zendülés és az ezt követő zavargások lecsillapítása és az említett városban s annak területén 6 hónapon át a rend fentartása körül tanúsított odaadó ügybuzgalommal párosult tapintatos és eredményes működésükért, ugyanezen alkalomból kifolyólag végül

13. *Kozma Dénes*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, az összpontosított 164 főnyi legénységnek felügyelete s a nagyterjedelmű írásbeli és számviteli teendők pontos és szakavatott elintézéséért; —

14. *Junković Murk* m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságbeli őrmester, 21 éven felüli tényleges, e közül 18 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt, különféle szolgálati alkalmazásában kifejtett ügybuzgó és eredményes működéseért; —

15. *Ehrmann Mátyás*, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, Gergics Szilárd és nején 1892 november hó 15-én Szolsicsán elkövetett rablógyilkosság hat tettesének fáradhatlan ügybuzgalommal s kiváló szakértelemmel teljesített nyomozás folyamán történt kézrekerítéseért; —

16. *Márton Ferencz*, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 20 éven felül tanúsított ügybuzgó és eredménydús tevékenységeért; —

17. *Lörinczi Ferencz*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, egy rejtélyes gyilkosság tettese — továbbá egy, számos lopást elkövetett, felette veszélyes tolvajszövetkezet tagjainak, nehéz körülmények között eszközölt elfogása s 1970 korona lopott pénznek visszaszerzéseért; —

18. *Heldes András* és

19. *Csöndör József* csendőrök, mindketten az V. sz. csendőrkerület állományában, egy 8 éves fiúnak, a tűzhaláltól saját testi épségüknek veszélyeztetésével történt megmentéseért; —

20. *Winter Antal*, II. oszt. törzsőrmesternek, 20 évet meghaladó kötelességű és kiválóan eredményes szolgálataiért; —

21. *Schmidt Henrik*, III. sz. csendőrkerületbeli őrmester, 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított kötelességű, ügybuzgó és eredményes működéseért; —

22. *Sipos János*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszú időn át kifejtett eredményes működéseért; —

23. *Soós Ferencz*, III. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át kifejtett szorgalma és eredménydús tevékenységeért; —

24. *Bitai Tamás*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, 21 évet meghaladó szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén szerzett érdemeiért; —

25. *Török Sándor*, III. sz. csendőrkerületbeli őrmester, polgári szolgálatba való átlépése alkalmából, 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, különösen pedig segédoktatói minőségben tanúsított fáradhatlan buzgalmáért és elért szép eredményeiért; —

26. *Tóth Imre*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, 22 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt tanúsított kiváló használhatóságáért és mindig dicséretes magatartásáért; —

27. *Beder József*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 20 éven át tanúsított hasznos, ügybuzgó és eredményes tevékenységeért; —

28. *Hegedüs János*, III. sz. csendőrkerületbeli őrmester, 15 évi kiválóan ügybuzgó és eredményes tevékenységeért, valamint alárendeltjeinek czéltudatos vezetése és befolyásolásáért; —

29. *Erdős János*, IV. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszú időn át kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálataiért; —

30. *Juroch Vilmos*, II. számú csendőrkerületbeli II. oszt. törzsőrmester, ugy a gyakorlati közbiztonsági szolgálatban, mint irodai alkalmazásban is,

20 éven át ernyedetlen szorgalommal és teljes odaadással párosult kiváló tevékenységeért; —

31. *Kónya Sámuel*, I. sz. csendőrkerületbeli őrmester, 20 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett fáradhatlan s kiválóan buzgó és eredményteljes működéseért; —

32. *Szabó Sándor*, IV. sz. csendőrkerületbeli őrmester, közel 22 éven át tanúsított, mindig egyaránt kötelelő, buzgó és igen eredményes működéseért; —

33. *Resch Mihály*, III. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, címz. őrmester, eredményes tevékenysége, példás magaviselete s alárendeltjeinek helyes befolyásolásaért; —

34. *Onet Károly*, V. sz. csendőrkerületbeli őrmester, egy gyilkosság 2 tettesének igen nehéz körülmények között, rendkívüli ügyességgel és leleményességgel eszközölt nyomozás során történt kiderítése és elfogásáért; —

35. *Balogh József*, IV. sz. csendőrkerületbeli őrmester, hosszú időn át kifejtett eredményes tevékenységeért;

36. *Pachmayer Róbert*, V. sz. csendőrkerületbeli őrmester, úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint különösen segédoktatói minőségben teljesített fáradhatlan, buzgó és szakavatott eredményteljes működéseért;

38. *Nagy Pál*, IV. számú csendőrkerületbeli őrsvezető, címz. őrmester, Kigyósy Károly nagykaposi lakoson elkövetett rablógyilkosság 2 tettesének 176 órán fáradhatlan kitartással és leleményességgel történt kiderítése és elfogásáért; —

38. *Togyer János* és

39. *Székely Ferencz II*, I. sz. csendőrkerületbeli csendőrök, árvízveszély alkalmával a veszélyeztetett lakosságnak biztonságba helyezése körül tanúsított bátor és férfias magatartásáért; —

40. *Takács Antal*, VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, Laskay Tivadar keszthelyi fakereskedő és

háztulajdonos ellen, 2 gyermekének arzennal való megmérgezése miatt lefolyt bűnügyben körültekintéssel, nagy ügyességgel és leleményességgel teljesített nyomozásáért, a melynek eredményeképp ezen nevezetes bűnügyben a tettes ellen a cselekmény bizonyítható volt;

41. *Lovas Dániel*, VI. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, címz. őrmester, női hullák kifosztása s az azokon elkövetett ocsmány bűncselekmény 2 tettesének kiderítése és elfogásáért; —

42. *Szalai Károly*, V. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, címz. őrmesternek, a közbiztonsági szolgálat terén általában, főleg pedig 1902. évi április hó óta kifejtett igen hasznos és lankadatlan szorgalommal párosult eredményes működéseért, nevezetesen 128 büntettnék felderítése és a tetteseknek elfogásáért; —

43. *Kósa Ignác*, I. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, címz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 13 éven át, lankadatlan buzgalommal, kitartással és szakképzettséggel teljesített hasznos szolgálataiért; —

44. *Oláh Mihály*, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, fáradságot nem ismerő igen buzgó magatartása, valamint általában a közbiztonsági szolgálat terén hosszú időn át teljesített kitünő szolgálataiért és alárendeltjeinek helyes befolyásolása és vezetéséért; —

45. *Grabovszky Béla*, hadapród-tiszthelyettes,

46. *Matsek István* őrmester

47. *Laurinecz Mihály* és

48. *Uzmero Frigyes*, címz. őrmester,

49. *Petrovics Peter*, címz. őrsvezető, továbbá

50. *Vörös István* és

51. *Szilágyi István* csendőrök, valamennyien az V. sz. csendőrkerület állományában, a Vág és Kis-Duna rendkívüli áradása folytán előidézett árvízveszély alkalmával az emberélet és vagyonmentés körül kifejtett felette kötelelő, kitartó és eredményes működésükért.

V. A csendőr-kerületi parancsnokságok által dicsérő okirattal láttattak el:

Az I. számú csendőr-kerületben:

Czikó József és Szolga József csendőrök egy súlyos testi sértéssel párosult rablás és erőszakos nemi közösülés büntetnének kiderítése és a tettesek elfogásáért.

Balog Márton és Szöcs István csendőrök árvizveszély alkalmával az élet és vagyon mentése körül tanúsított kiváló tevékenységükért.

Bertalan György őrsvezető és *Gipsz Sándor* cz. őrsvezető egy rablógyilkosság kiderítése és a tettesek elfogásáért.

Dobribán Péter őrmester egy súlyos testi sértés, egy rablási kísérlet, két betöréses lopás és egy gyújtogatás kiderítése és a tettesek elfogásáért.

Fekete György cz. őrmester két gyilkosság tettesinek és bűnrészeseknek kiderítése és elfogásáért.

Palocsai Dániel, Szabó József cz. őrmesterek és *Salló Imre* őrsvezető a Kolozsvártt rendőri szolgálat teljesítése céljából 1901. év folyamán összpontosított nagyszámú legénység ellenőrzése, a szolgálat kezelése és a sok írásbeli teendők intézése körül tanúsított kiváló tevékenységükért.

Kis János cz. őrsvezető ugyancsak a Kolozsvártt összpontosított nagyszámú legénység felügyelete és ellenőrzése körül tanúsított dicséretes működéséért.

Tövisi György cz. őrmester egy gyilkosság és egy betöréses lopás felderítése és a tettesek kinyomozásáért.

Menning István csendőr, cz. őrsvezető, *Kovács Mózes* és *Csutak Mihály* csendőr számos bűncselekmény kiderítése és a tettesek kézrekerítéséért.

Magyari Fülöp cz. őrsvezető, *Fülöp Ferencz,* *Tárcza János, Santa József* és *Samu Mihály* csend-

őrök számos lopás kiderítése és a tettesek elfogásáért.

Dobribán Péter őrmester többrendbeli betöréses lopás kiderítése s a tettesek és orgazdák kézrekerítéséért.

Kroner Mihály őrmester a közbiztonsági szolgálatban hosszú időn át kifejtett eredményes működéséért.

Tamási István cz. őrsvezető 12 bűncselekmény kiderítésében nyilvánult dicséretes tevékenységéért.

Ágotha Albert őrmester hosszú szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett sikerdús működéséért és mindenirányú kötelmeinek pontos és lelkiismeretes teljesítéséért.

Jénáki János őrmester a közbiztonsági szolgálat terén évek során át kifejtett kiváló működéséért.

Porumba József őrmester és *Moldován Imre* cz. őrsvezető egy tűzvész alkalmával tanúsított kiváló tevékenységükért.

Sánku István őrsvezető többrendbeli bűncselekmény kiderítése és a tettesek kézrekerítéseért.

A II. számú csendőr-kerületben:

Kovács Buna József, Funár Vazul őrmesterek és *Bakos András* cz. őrmester a legénységi állománynak kiegészítése körül — jelentkezők felvétele által — tanúsított eredményes tevékenységükért.

Pálffy Gergely cz. őrmester az 1902. évi augusztus hó 1-én Csurog községben pusztított tűzvész alkalmával, a tűz eloltása körül tanúsított önfeláldozó buzgalmaért.

Nagy Mihály Lajos őrmester 1902. évi június hó 6-án az ópalánkai kendergyár kárára történt tűzvész alkalmával, a tűz oltása körül kifejtett önfeláldozó buzgalmaért.

Krich István cz. őrmester a délvidék egyik hírhedt betörő tolvajának 21 napon át folytatott, fáradságot nem ismerő buzgalommal történt kézrekerítése és elfogásáért.

Kusza Benedek örsvezető egy rablógyilkosság tettesének elfogása, kézrekerítése és az összes bűnjelekkel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Kicsi János cz. őrmester és *Horvath Ferencz* csendőr a délvidéken garázdálkodott lótolvaj-banda tagjainak 144 órán át tartó nagy fáradsággal, leleményességgel és szakértelemmel történt kiderítése, a lopott lovak feltalálása, s a tettesek elfogása körül tanúsított kiváló tevékenységükért.

Gerő Zsigmond cz. örsvezető egy lopás tettesének elfogásáért s ebből kifolyólag egy más 6 rendbeli lopás tettesének és a bűnjeleknek is kézrekerítéséért.

Matyas Simon cz. őrmester 16 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt általában tanúsított példás magaviseletéért.

A III. számú csendőr-kerületben :

Gerő Zsigmond cz. örsvezető a Lakatos Antal buttyini postamester kárára múlt évi márczins hó 11-ikén este elkövetett lopás tettesének észszerű leleményességgel és ügyességgel történt letartóztatásáért, valamint ezen cselekményből kifolyólag ugyanaz év folyamán más hat rendbeli lopás tettesének és a bűnjeleknek kézrekerítéséért.

Matyas Simon cz. őrmester a közbiztonsági szolgálat terén 16 éven át általában tanúsított példás magaviselete és lankadatlan buzgó tevékenységéért, nemkülönben örsének helyes vezetése és alárendeltjeinek jó irányú befolyásolásáért.

Kovács Ferencz örsvezető, mivel egy több tagból álló lótolvaj-szövetkezetet 190 órán át ügyesen és leleményesen vezetett nyomozás folyamán hat db lopott lóval együtt kézrekerített.

Szűts István cz. őrmester közel négy évig a törzsnél segédtiszti segédmunkási minőségben kifejtett buzgalmaért és lankadatlan tevékenységéért.

Resch Mihály cz. őrmester, mivel a Banics Imre és Szabó Imre mezőtelegdi lakosok kárára a folyó

év tavaszán kiűtött tűzvész alkalmával tapintatos fellépésével és erélyes intézkedésével, nemkülönben bátor és elszánt személyes közreműködésével a tűzvész továbbterjedését meggátolnia és ezáltal a községet egy kiszámíthatatlan tűzkártól megmentenie sikerült. Nevezett őrmester ez alkalomból Belügyminister Úr Ó Nagyméltóságának folyó évi 73,131/III/a számú rendeletével 100 korona jutalomdíjban is részesítettetett.

A IV. számú csendőr-kerületben :

Dózsa József örsvezető és

Trojánovics János csendőr a közbiztonsági szolgálat ellátása körül folytonosan tanúsított példás szerű szorgalom és ügybuzgóság és különösen a legutóbbi két év alatt elért szép eredményért.

Stecz János csendőr egy vásári tolvajszövetkezet kiderítése és elfogása körül 13 napon át igen nehéz körülmények közt kifejtett kiválóan ügybuzgó és kötelességű tevékenységéért.

Kishéger István és

Libik Lőrincz csendőrök egy tűzvész alkalmával a tűz tovaterjedésének meggátolása körül kifejtett erélyes, ügybuzgó és kötelességű tevékenységéért.

Gombos Imre csendőr egy tűzvész alkalmával a tűz tovaterjedésének meggátolása körül kifejtett lankadatlan szorgalom és kötelességű tevékenységéért.

Hatala Mihály örsvezető, cz. őrmester a közbiztonsági szolgálat ellátása körül folytonosan kifejtett eredménydús tevékenység s különösen a Borsodvármegyei Harsány község mellett 1901. évben elkövetett szándékos emberölés és 1902. évben a kisgyőri ev. ref. egyház kárára elkövetett betöréses lopás tettesének hosszabb ideig és igen nehéz körülmények közt folytatott nyomozás alkalmával eszközölt kiderítése és elfogásáért.

Miklós István csendőr, a Tisza folyó áradó vizébe esett öt embernek a megfulás veszélyéből történt kimentésénél való közreműködéséért.

Deli Imre csendőr, cz. örsvezető és

Magdinecz László csendőr egy felette vakmerő módon elkövetett lólopás tetteinek kiderítése és elfogása körül rendkívül nehéz körülmények között és több vármegye területén teljesített nyomozás folyamán tanúsított lankadatlan ügybuzgóság és kiválóan észszerű tevékenységért.

Barna Sándor örsvezető, cz. őrmester,

Pethő Máttyás cz. örsvezető,

Pászka Sándor, Végső Dániel, Zahoránszky Ferencz és Remitzky Antal csendőrök, a Kigyósy Károly nagykaposi lakos sérelmére 1902. évi szeptember hó 9-ére menő éjjelen elkövetett rablógyilkosság tetteinek kiderítése és elfogása körül, hosszabb időn át igen nehéz körülmények között kiválóan, észszerűen és tapintatosan vezetett nyomozás folyamán kifejtett lankadatlan szorgalom és kötelesség-hű tevékenységért.

Ács Géza őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított ernyedetlen szorgalom, kiváló észszerűség, kötelességtudás és folytonosan eredményes működésért.

Papolczi Lajos cz. örsvezető, a nagybányai örs körletében az 1901—1902. években történt számos közbiztonsági zavarnak tizennégy napon át szakadatlanul vezetett nyomozása folyamán tanúsított kiváló akaraterő, erély, észszerűség és tapintatosságért, s a tettesek kézrekerítése és elfogásáért.

Az V. számú csendőrkerületben:

Rákóczi Gábor csendőr, 9 napig tartó fárasztó nyomozás folyamán 1262 korona kárértékben elkövetett 59 betöréses és egyszerű lopás, továbbá 10 napig tartó ugyancsak fárasztó nyomozás folyamán 5 éven át 3000 korona értékben elkövetett gabona lopás tettei és orgazdáinak kiderítéseért.

Kovács Albert őrmester a Bábaszék és Dobronya közötti úton 1902. évben történt rablás tetteinek kinyomozása alkalmával tanúsított észszerű és fáradhatlan tevékenységeért.

Pula Károly csendőr közel 6 évi csendőrségi szolgálata alatt tanúsított kiváló szorgalmáért, lankadatlan buzgóságáért és példás magatartásáért.

Szabó Gábor örsvezető 2 rendbeli lopás tetteinek és orgazdáinak hosszas, fárasztó és buzgó nyomozás folyamán történt kiderítéseért.

Ladiczky János cz. őrmester, 3729 korona kárértékű betöréses lopás tetteinek 16 napon át tartó fárasztó, észszerű és tapintatos nyomozás által történt kiderítéseért.

Polákovics Ádám cz. örsvezető, *Jepure Vazul* és *Losonczi József* csendőrök egy 3729 korona kárértékű betöréses lopás tetteinek 16 napon át tartó fárasztó, észszerű és tapintatos nyomozás által történt kiderítésénél tanúsított hathatós közreműködésükért.

Podszkocs József cz. örsvezető, egy 166 korona értékű lopás tetteinek 72 óráig tartó fáradhatlan buzgalommal, leleményes és nagy ügyességgel párosult nyomozás által történt kiderítéseért.

Morvai János csendőr egy 166 korona kárértékű betöréses lopás tetteinek 72 óráig tartott fáradhatlan buzgalommal, leleményes és nagy ügyességgel vezetett nyomozás által történt kiderítésénél tanúsított hathatós közreműködéseért.

Szöke Sándor csendőr az 1903. évi márczius havában Nagyölved községben pusztított tűzvész alkalmával egy gyermeknek saját élete veszélyeztetésével egy égő házból történt kimentéseért.

Maúzi István, Rom Mihály, Takács Vendel, Tóth György, Barát István, Hunyadi József, Nagy István és Thurzó Vilmos cz. őrmester, *Bruth Dezső* örsvezető és *Bárberik Mihály* cz. örsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiváló buzgalmuk és tevékenységükért.

Nemák Dezső őrmester, *Bartkó Mihály* és *Kuzmics István* cz. őrsvezetők az 1903. évi május hóban Alsóperesény községben elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságos, ügyes és leleményes kinyomozása és letartóztatásáért.

A VI. szamu csendőrkerületben:

Samu Ferencz csendőr egy 8 éves gyermeknek a Dunába fulástól gyors elhatározásával bátor és elszánt magatartásával oly módon eszközölt megmentéséért, hogy a gyermek után ruhástól vetette magát a Dunába, miáltal a lakosság előtt a csendőrség jó hírnevének emeléséhez nagyban hozzájárult.

Somogyi István I. cz. őrmester, *Csabankó István*, *Kiraly József*, *Takács István II.* és *Morocza Gábor* csendőrök a Veszprémmegye területén az 1901. és 1902. években előfordult betöréses lopások közül 19 rendbeli betöréses lopásnak s ezek tetteseinek hosszú időn át fáradhatlan tevékenységgel s leleményességgel történt kiderítéseért.

Németh Imre cz. őrmester, *Borsos István* cz. őrsvezető, *Mészáros Antal* cz. őrmester, *Menyhárt Mihály* és *Tratnyek András* csendőrök, több megye területén és Csehországban garázdálkodott két közveszélyes cigánybanda tagjainak nehéz körülmények között fáradhatlan kitartással és szakértelemmel eszközölt kiderítése körül tanúsított eredményes közreműködésükért.

Hipp Antal cz. őrsvezető, a Bär György és neje liebenechi lakosok sérelmére 1901. évi augusztus hó 8-án elkövetett rejtélyes rablógyilkossági esetenek nehéz körülmények között fáradhatlan kitarással és szakértelemmel eszközölt kiderítése körül kifejtett eredményes közreműködéséért.

Jakab Máté cz. őrmester, a legénységi létszám kiegészítése körül 1901. és 1902. évben kifejtett buzgó és eredményes működéséért, valamint őrsé-

nek rendbentartása s alárendeltjeinek helyes befollyásolásáért.

Harsányi Gergely cz. őrmester a közbiztonsági szolgálat terén 1902. évben kifejtett buzgó és eredményes működéséért, őrsének czélszerű és helyes vezetéséért, valamint a hatóságokkal szemben tanúsított tapintatos és dicséretes irodai ügyködéséért.

Németh István II. őrmester, a Soós Ferencz alsó-szent-erzsébeti lakos sérelmére 1902. évi november hó 5-én elkövetett rablógyilkosság tetteseinek nehéz körülmények között, fáradhatlan buzgalommal, szakértelemmel és ügyes nyomozással eszközölt kiderítéséért.

Németh István VII. őrsvezető, az 1902. évi január hó 24-én virradóra Korpavár községben több ottani lakos kárára elkövetett gyujtogatás tettesének nehéz körülmények között szakavatottsággal és leleményességgel eszközölt gyors kiderítése és elfogásáért.

Kapus József őrsvezető, *Csordós János* és *Kelemen János I.* cz. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén az 1902. év folyamán tanúsított kiváló szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért.

Tamás Mihály őrsvezető, a Pathy Ignáczné rödi lakos sérelmére 1902. évi június hó 3-án elkövetett szándékos emberölés tettesének nehéz körülmények között 73 óráig tartott fáradságos nyomozással eszközölt kiderítéséért.

Cserép János cz. őrmester és *Tófeje György* cz. őrsvezető, a Jánosháza községben 1903. évi február hó 23-án dühöngött tűzvész alkalmával az az emberélet és vagyon mentés körül kifejtett önfeláldozó bátor maguktartásukért, valamint a tűz tovább terjedésének meggátlása körül kifejtett tevékenységükért.

Németh István IV. cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén éveken keresztül tanúsított kiváló szorgalma, buzgó tevékenysége és eredményes mű-

ködéséért, valamint az őrsparancsnoki teendők kötelességű teljesítéséért.

Pap Imre csendőr két veszélyes olasz csavargónak fáradságos üldözés és küzdelem után kardhasználat mellett történt elfogásáért s ez alkalommal tanusított bátor és katonás magatartásáért.

Németh Dávid őrmester az utóbbi két évben a biztonsági szolgálat s különösen az idegen rendészet terén kifejtett szorgalma, buzgó tevékenysége és eredményes működéséért, valamint alárendeltjeinek helyes befolyásolása és őrsének dicséretes vezetéséért.

Béres Ferencz cz. őrmester egy kóbor cigány szövetkezet által elkövetett 9 rendbeli betöréses lopásnak fáradságot nem ismerő kitartással és leleményességgel történt ügyes kiderítéséért.

VI. A csendőrkerületi parancsnokságok által nyilvánosan megdicsértettek:

A I. számú csendőrkerületben:

Vajda István csendőr, egy súlyos testisértés ismeretlen tetteseinek kinyomozása és kézrekerítéséért.

Hegedüs András csendőr egy rablás tetteseinek kinyomozása és kézrekerítéséért.

Bacin János, Kelemen János, Tamás Sámuel és *Forró Mihály* csendőrök, egy gyujtogatással párosult betöréses lopás tetteseinek és részeseinek kiderítéseért.

Szente János cz. őrsvezető, *Pak István* csendőr cz. őrsvezető, *Szöcs Lajos, Sófalvi Lajos, Szilágyi János, Miklós György, Ilkei Sámuel, Teleki Jakab, Zeidner Keresztély, Etédi Ferencz, Kovács József, Ráduly János, Tegző Ferencz, Korodi Ferencz, Vadadi Filep József*, csendőrök, *Ugrai Zsigmond* őrsvezető, *Barabás Lajos, Székely János III.* és *Végh József* csendőr, cz. őrsvezetők, *Venczel Zsigmond,*

Pálfi Lőrincz, Usiszér Menyhért, Czintos József, Gál Antal, Darkó Márton Bartha István, Sántha Sámuel, Böjte János, Rosu Mózes, Kovács József, Retár György, Korodi József, Bardócz Pál, Nagy Dénes III., Fronius Mihály, Takács Sándor, Kallo János, Santa András, Czintos József, Szvoboda Antal, Kapusi Frigyes, Fülöp Lajos, Sirkó Márton, Arros Imre, Gecse József I., Bota Miklós, Hercze József, Tankó János I., Tamás Elek, Szabó Miklós, Székely Árpád csendőrök, *Gálfi Dénes, Buslig Gergely, Buzogány Pál, Jakabos Antal, Leonhardt Istvan* cz. őrsvezetők, *Thieskes János, Pintye Ágoston, Pál Dávid, Balog Lajos, Serbán István, Menyhárt János, Sedderz Keresztély, Lukács József, Tatar Gabor, Szécsi Sámuel, Pap János* csendőrök, *Jakab Miklós I., Mihály Elek* csendőr cz. őrsvezetők, *Abod Lajos, Tamás József I., Szücs Péter, Gitán József, Csik Pál, Csökönyi Imre, Schinker Simon, Szirbu István, Kertész József, Popa János, Szirovszki Márton* csendőrök, *Lőrinczi Mihály, Varga József, I.* cz. őrsvezetők, *Mácsár Mihály, Sütő Kálmán, Darvas János, Majláth Albert, Kolcza Győző* csendőrök, *Tóthfalusi Gabor* cz. őrsvezető, *Fejér József, Demján János, Nagy Gyula, Kovács István IV., Gegő Imre, Bocskor József* csendőrök, *Nagy Mihály* cz. őrsvezető, *Szöcs Gyula* csendőr, cz. őrsvezető, *Debreczi Áron, Veress József II., Kis Károly, Lukács Ferencz, Ignát László, Dániel Dénes, Kereki Mihály, Virág József, Szünfira Simon, Jakab József, Abrudán Mihály, Dénesi Gáspár* csendőrök, *Campian György* cz. őrsvezető, *Csergő Balázs, Kalapos Pál, Biró János III., Bagaméri Károly, Lőrincz József, Grosz István, Bara Ferencz, Benke Gábor, Nagy József I., Albert György, Pekurár János, Csere János, Jancsó István, Fogarasi István* és *Varga András* csendőrök Kolozsvár szab. kir. városban az 1901. év folyamán előforduló rendőrség elleni zavargás következtében megbomlott csend és rend helyreállítása és a városi közbiztonsági szol-

gálatnak hónapokon át teljesítése alkalmával tanusított eredményes működésükért.

Bagoly András őrmester, *Német Ferencz*, *Görgy Balázs*, *Fejér András*, *Eiben Sándor*, *Székely János* IV. csendőrök egy régibb gyilkosság felderítése s a tettesek és részesek kinyomozásáért.

Kosztai András cz. őrsvezető, *Bokor Mózes* csendőr és *Vitos Ádám* csendőr több bűncselekmény kinyomozása és a tettesek kézrekerítéseért.

Kelemen János csendőr egy lopás felderítése és a tettesek s orgazdák kézrekerítéséért.

Ureczki Samuel csendőr többrendbeli lopás felderítése és a tettesek elfogásáért.

Depner János cz. őrsvezető, *Zeidner Keresztély* csendőr, *Waller András* cz. őrsvezető, *Schuffert Mihály* csendőr, *Brandschott János*, *Menning István*, *Fromondy József* csendőr, cz. őrsvezetők, *Berger Mihály*, *Dencsik József*, *Jóbi Károly* csendőrök, *Wellmann János* csendőr, cz. őrsvezető, *Zuckerberger Mihály* csendőr, *Grosz Vilmos* csendőr cz. őrsvezető, *Zeidner János* csendőr, *Vogl Lipót* csendőr cz. őrsvezető, *Eiben Sándor*, *Fogarasi József* csendőrök, mivel a folyó évi hadgyakorlat alkalmával táborig csendőr minőségben való alkalmazásukkor szolgálatukat teljes megelégedésre látták el és a hadgyakorlat területének elzárására és átkutasására irányuló teendőik körül hasznos szolgálatokat teljesítettek.

Farkas János őrsvezető, *Biró József* csendőr cz. őrsvezető, *Sipos János*, *Majláth Albert* és *Ilyés Ferencz* csendőrök, több bűncselekmény kinyomozása és a tettesek kézrekerítéséért.

Menning István csendőr cz. őrsvezető, *Kovács Mózes* és *Petres Lajos* csendőrök, egy tűzvész alkalmával tanusított dicséretes tevékenységükért.

A III. számú csendőrkerületben:

Honvédelmi Miniszter Úr Ő Nagyméltóságának 1902. évi szeptember hó 11-én kelt 6186. eln. számú

rendelete szerint a hadgyakorlatok fővezetőségéhez a folyó évi hadgyakorlatok alkalmával táborig csendőrül alkalmazva volt *Viola Márton* őrmester, *Vas József* őrsvezető, *Kettner Lajos* csendőr, cz. őrsvezető és *Karaszek Vazul* csendőr Sasváron a legmagasabb udvar tartózkodási helyének őrzése, valamint a hadgyakorlat területének elzárása és a leportyázása körül kiváló szolgálatot teljesítettek és egyéb szolgálatukat is báró Beck Frigyes cs. és kir. táborszernagy úrnak a vezérkar főnöke Ő Nagyméltóságának teljes megelégedésére végezték, miért nevezetteknek Honvédelmi Miniszter Úr Ő Nagyméltósága is megelégedését nyilvánította.

A cs. és kir. 33. gyaloghadosztály-parancsnokságnak 1902. évi szeptember hó 19-én kelt 213. Res. számú átirata szerint a folyó évi hadgyakorlatok alkalmával oda táborig csendőrül beosztva volt *Haas Lázár* őrmester, *Paulovics János* és *Vigner Benő* őrsvezetők ezen szolgálatukat lelkiismeretesen és megelégedésre teljesítették.

Kiss Lajos őrsvezető a közbiztonsági szolgálat tereén közel 8 év óta általában tanusított példás magaviselete, lankadatlan buzgó tevékenységeért, nemkülönben őrsének helyes vezetése és alárendeltjeinek jó irányu befolyásolásáért.

Kiss József őrsvezető az 1901. évi február hó 4-én Kúti Ferencz gyulai lakoson elkövetett halált okozott súlyos testi sértés tetteseinek gyors kézrekerítéseért, valamint őrsének és alárendeltjeinek helyes vezetéseért.

Tóth Gábor, *Agárdi Pál* és *Papp János* II. csendőrök a közbiztonsági szolgálatban általában tanusított eredményes tevékenységükért.

A m. kir. I. számú csendőr-kerületi parancsnokságnak ide vonatkozó átirata alapján *Bende József*, *Pardi Sándor*, *Büki Gábor*, *Ladoniczki Pál* lovas őrsvezetők, továbbá *Körmendi Elek*, *Fodor Imre*, *Forró András*, *Krautil Gyula*, *Szöke Mihály*, *Urge István*, *Zatykó József*, *Lenzsér János*, *Kecskés Sán-*

dor, Horváth Károly és Kokula András lovas csendőrök Kolozsvár szabad királyi városban az 1901. év folyamán előfordult rendőrelles zavargás következtében megbomlott csend és rend helyreállítása, illetve a városi közbiztonsági szolgálat teljesítése alkalmával tanúsított eredményes működésükért.

Albert István őrmester és *Jakó József* csendőr a Pojták József szilágycsehi lakos kárára mult évben elkövetett nagyobb mennyiségű szeszlopás tetteseinek ügyességgel és tapintattal bevezetett nyomozás útján történt kiderítéseért.

Boros Kálmán cz. őrmester és *Péter Lajos* őrmester a legénységi állomány kiegészítése körül a mult év folyamán kifejtett eredményes tevékenységeért.

Bedő Antal őrmester, *Pál Ignác* őrmester, valamint a *kabai és kecskeméti örs legénysége* a legénységi állomány kiegészítése körül kifejtett buzgalmukért.

Ágoston István cz. örsvezető, mivel a mult évi november hó 18-án életveszélyes testi sérülést szenvedett, K. Lakatos Sándor bagaméri lakost a szakszerűen és ügyesen alkalmazott első segélynyújtás által az elvérzéstől megmentette.

Torzse Demeter csendőr, mivel egy több tagból álló lótolvaj szövetkezetnek és 6 drb lopott lónak kézrekerítése alkalmával 100 órán át vezetett nyomozás folyamán járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Kelemen Peter és *Jenei Gergely* csendőrök, mivel a folyó évi február hóban orvvadászok nyomozására a «Styer»-i havasokra kirendeltetvén, daczára az akkori nagy hónak és hidegnek, fáradságot nem ismerő, tapintatos, bátor és elszánt fellépésükkel sikerült 17 orvvadászt elfogniok és fegyvereikkel együtt a hatóságnak átadniok.

A IV. számú csendőrkerületben :

Fehér Nathán örsvezető, cz. őrmester és

Stekli Mihály csendőr a közbiztonsági szolgálatban az 1902. évben kifejtett eredménydús tevékenységeért.

Kallay Gyula csendőr egy vásári tolvajszövetkezet kiderítése körül 13 napon át igen nehéz körülmények közt vezetett nyomozás folyamán tanúsított odaadó és lankadatlan buzgalmáért.

Bak Lajos csendőr egy tűzvész alkalmával kifejtett felette fárasztó és eredményes tevékenységeért.

Miski Zsigmond őrmester és

Szemák János csendőr, a Kigyósy Károly nagykaposi lakoson elkövetett rablógyilkosság ügyében vezetett nyomozás folyamán, illetve az egyik tettes üldözése és elfogása körül tanúsított odaadó ügybuzgóságáért.

Losonczy Sándor csendőr, cz. örsvezető,

Székely Gerzson és *Taskó Ferencz* csendőrök, egy szakadatlanul tizennégy napon át vezetett nyomozás folytán kifejtett kiváló szorgalom és kötelesség-hűségért.

A V. számú csendőrkerületben :

Maczák Lajos csendőr egy betöréses lopás tetteseinek kiderítésénél tanúsított hathatós közreműködéseért.

Csapó János csendőr egy nagyszabású gabonaplopás tetteseinek és orgazdáinak kiderítése körül tanúsított hathatós közreműködéseért.

Pétervári István örsvezető és *György István* csendőr Rózsalehota községben villámcsapás alkalmával keletkezett tűznek ügyes és gyors eloltásáért, miáltal a községet nagyobb kár és veszélytől megmentették.

Bartkó Mihály cz. örsvezető, *Fejes Lajos* és *Fodor Bernát* csendőr a Bábászék és Dobronya közötti úton 1902. évben történt rablás tetteseinek kinyomozásánál tanúsított hathatós közreműködésükért.

Berkes József örsvezető a legénységi létszám kiegészítése körül 1902. évben jelentkezők gyűjtése által tanúsított kiváló buzgalmáért.

Nádasdi Pál csendőr 28 rendbeli lopás tetteseinek hosszas fárasztó és buzgó nyomozással történt kiderítésénél tanúsított hathatós közreműködéseért.

Csatlós László csendőr 19 rendbeli lopás tetteinek hosszas fárasztó és buzgó nyomozással történt kiderítésénél tanusított hathatós közreműködéséért.

Szalai Mihály cz. őrsvezető, *Horváth Emil*, *Heiling Pál*, *Bedöcs Mihály*, *Keszeli Vilmos* és *László József* csendőr egy 3729 korona kár értékű lopás felderítésénél a nagy mennyiségű lopott tárgy összehordása, továbbá a tettesek és orgazdák, valamint a bűnjeleknek 12 napon át történt igen óvatos megőrzése és a hatóságnak történt átadásánál kifejtett lankadatlan közreműködésükért.

Jáncsecz Gergely csendőr 1903. évi márczius hóban Nagyölvéd községben történt tűzvész alkalmával a vagyonmentés körül kifejtett tevékenységükért.

Türi János cz. őrmester, *Háris József* II. cz. őrmester, *Lödi István* és *Giber Mihály* őrsvezető, *Kovács Elek*, *Csambal Fülöp*, *Barta József* és *Nagy János* cz. őrsvezető, *Pintér László* cz. őrsvezető, *Noszály András*, *Dékán János*, *Kovács Vincze* és *Richtárek János* csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiváló buzgalomuk és eredményes működésükért.

Hejja Ferencz és *Bliszter András* csendőrök az 1903. évi május hóban Alsópereseny községben elkövetett gyilkosság tetteinek kinyomozásánál való hathatós közreműködésükért.

Rachel Pál cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működéséért és őrsének minden tekintetben rendben tartásáért.

A VI. számú csendőrkerületben:

Czirják Mihály őrmester és *Sürü Ferencz* cz. őrsvezető egy 7 éves fiúnak, ki egy kútba esvén a víz alá merült s abból mintegy 20 perc elteltével vettett csak ki teljesen eszméletlen állapotban, a helyesen és czélszerűen alkalmazott első segélynyújtással elért felélesztéséért.

Papai Mihály I. cz. őrsvezető, *Horváth Pál* VI. csendőr cz. őrsvezető, *Kunkel János*, *Simon Mihály*,

Németh Kálmán II., *Zalavári József*, *Lieber János* és *Kovács József* III. csendőrök a Veszprémmegye területén 1901. és 1902. években előfordult betöréses lopások közül 19-nek s azok tetteinek kiderítése körül tanusított eredményes közreműködésükért.

Kovács Sándor I. cz. őrmester, *Makaró Pál* cz. őrsvezető, *Szabó Péter* II., *Kiss András* és *Horváth János* III. csendőrök Dunapentele községben 1902. évi augusztus hó 7-én éjjel 2 órakor kiütött tűzvésznel, a vagyonmentés és a tűz továbbterjedésének megakadályozása körül kifejtett buzgó tevékenységükért.

Szalai József II. cz. őrmester, *Komlosi Károly*, *Farkas Pál* őrsvezetők, *Bors István*, *Horváth József* V., *Szirmai Károly* cz. őrsvezetők, *Csöndör József*, *Fehér Ferencz*, *Benkő István* és *Szabó Gábor* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért.

Heiszler csendőr cz. őrsvezető és *Ritecz György* csendőr egy rablógyilkosság tettesének nehéz körülmények között fáradhatlan buzgalommal történt kiderítésénél tanusított hathatós közreműködésükért.

Madár Imre csendőr, a *Pathy Ignáczné* ródi lakoson elkövetett szándékos emberölés tettesének nehéz körülmények között történt kiderítésénél, 73 óráig tartó nyomozásban kifejtett hasznos tevékenységeért.

Mészáros János II. őrsvezető, mivel szolgálaton kívül a szolgálat iránti érdeklődésből oly figyelmes volt, hogy két gyanus egyént megpillantva üldözőbe vett s azokat el is fogta s a kikre több bűncselekmény ki is derült.

Miszlái István I. cz. őrmester, *Tóth András* II. és *Mohai János* csendőrök egy kóbor cigány-szövetkezet által elkövetett 9 rendbeli betöréses lopásnak fáradságot nem ismerő kitartással s leleményességgel történt kiderítésénél való eredményes közreműködésükért.

Vegyes közlemények.

A zsebtolvajlásról.

A *zsebtolvajlás* a lopás egyik válfaját képezi. E büntetendő cselekmény fogalmát maga az elnevezés magyarázza meg.

A zsebtolvajok működési tere többnyire nagy városokban van; mióta azonban a zakatoló gőzgép a közlekedési akadályokat lerombolta, bizonyos alkalmakkor a vidéket sem kimélik meg, különösen ha nagy számban összeverődő tömegek nekik bő zsákmányra kilátást nyujtanak. *Ép ez oknál fogva a vidéken működő csendőrségnek is a lopás e válfaját figyelmen kívül hagyania nem szabad, hanem törekednie kell e bűncselekmény elkövetésének módjával megismerkedve, a zsebtolvajok bünos üzemeinek gálat vetni és ha zsebtolvajlás történt, azt ki is deríteni.*

Az ily bűncselekmény kiderítése azonban rendszerint nagy nehézséggel jár és a nyomozó közegtől különös gyakorlati tapasztalatot és nem kis leleményességet feltételez, a mennyiben a lopás e nemét többnyire a legügyesebb, legintelligensebb és legfurfangosabb tolvajok gyakorolják, kiknek hosszas gyakorlatra, nagy emberismeretre és bő tapasztalatra van szükségük, hogy mesterségüket eredményesen és akként üzhessék, hogy rajta ne vesszenek. Némelyek bűnös foglalkozásukat művészi tókélyre viszik és oly bámulatra méltó kézi ügyességgel dolgoznak, mely laikus előtt szinte megfoghatatlan.

A zsebtolvajlás lényeges kelléke, hogy az észrevétlenül és a legnagyobb gyorsasággal hajtassék végre. Ez oknál fogva többnyire oly helyen üzik azt, hol az ember nem vigyáz magára, hol figyelme környezete által le van kötve, vagy érdekes látványosság szemléletébe van elmerülve.

Zsebtolvajok mindenütt találhatók. Köztük a legkülönbözőbb fokozatok vannak, a jó nevelésű, biztos fellépésű és legújabb divat szerint öltözködő világfitól kezdve a rongyos csavargóig, ki zsákmányát vásárokon, nyilvános látványosságoknál, népi ünnepélyeknél keresi, mivel azonban nincs kizárva az sem, hogy az ily helyeken előkelőbb társa is meg ne forduljon. Ez természetesen inkább azon helyeket keresi fel előszeretettel, a hol nagy idegenforgalom van, tehát vasúti- és gőzhajó-állomásokat, színházakat és hangversenyeket, múzeumokat, képtárakat, czirkuszokat, lóversenyeket, templomokat, de azért — mint mondánk — ellátogat oly helyekre is, hol nagyobb népcsoportosulások, csődülések fordulnak elő, p. o. tüzesetek, vásárok, búcsúk, körmenetek, versenyek, árverések stb. alkalmával. Rendes állomásai a zsebtolvajoknak ama helyek, hol pénzváltások, kifizetések teljesíttetnek, tehát: pénztáraknál, vámoknál, boltokban, továbbá bolti kirakatok előtt, a hol nem ritkán furfangos módon botrányt, csődületet idéznek elő, csak hogy a csend és rend öreinek figyelmét elvonják, azokat foglalkoztassák, a közönség figyelmét lekössék, hogy ezalatt czimboráik a zavarban annál könnyebben halászhasanak.

Ha a zsebtolvaj áldozatát kiszemelte, úgy feltűnés nélkül melléje férközni igyekszik és aztán nagy elővigyázattal megtapogatja az illetőnek ruháit oly célból, hogy kitudja, mely zsebekben tartja értéktárgyait, minők: pénz és levéltárcza, óra stb., mely munkájánál ritkán csalja őt meg a helyes érzéke.

A zsebtolvajlás kivitele akkép történik, hogy a zsebtolvaj kezének, melylyel dolgozik, lehet jobb és bal kéz egyaránt, mutató és közép ujját villaalakban széjjelnyújtva, lassan és észrevétlenül a zsebbe mélyesztí és miközben a többi ujjait erősen a tenyérhez szorítja, amazokkal a tárgyat kiemeli.

A művésziesség abban áll, hogy a zsebtolvaj a kilopandó tárgyat az ollóval (mutató és közép ujj) már akkor is megragadni képes legyen, ha az csak a körmök közé jut, mert a zsebbe mélyebbre való behatolás a kéz elszélesedése miatt minden ccentiméternél veszélyesebbé válik. A kilopandó tárgyat jól meg kell fogni, nehogy az kicsúszszon, mert ekkor nemcsak a fogás van meghiusítva, hanem sokszor a tettes is felfedeztetik. Ezen fogás a legnagyobb gyakorlatot igényli, de az ügyes zsebtolvaj a legnehezebb pénztárczát is ujja hegyeivel akként bírja megfogni, akár csak más ember egy darab papirost.

A zsebtolvajláshoz mindenekelőtt hosszú és keskeny kéz szükségeltetik; a mutató ujjnak a közép ujjal lehetőleg egyforma nagyságúnak kell lennie, hogy ne kelljen azt nagyon meggörbíteni. E mellett az ujjakat folyton mozgékonyban kell tartani és nehéz munkától megkímélni.

A zsebtolvaj és a hamis kártyás e tekintetben hasonló és mindkettő kezeiről is felismerhető.

A lánczon függő óra ellopása külön műfogást igényel. A lánczot, ha az erősen van a mellény gomblyukába akasztva, a tolvaj nem lopja el, hanem csak az órát kapcsolja le. Ugyanis először az órát a már ismertetett módon a zsebből kiemeli, aztán egy külön mesterfogással az óra karikáját, melyen az a lánczon függ, letöri s az órát karika nélkül ejti hatalmába. A hüvelyk és mutató ujjja segítségével megnyomja a karikát oly erővel, hogy az széttágul s az óra a markába pottyán. Az órának a lánczról való levétele, az órának a zsebből való kihuzásával egyidejűleg történik és 5—10 másodperc alatt már végre is van hajtva.

Az órának a láncztóli eltávolítására némely zsebtolvajok kis harapófogószerű csiptetőt is alkalmaznak, az ügyesebbek azonban ezen módszert, mert a kezelést nehezíti, nem alkalmazzák.

A zsebtolvaj ritkán működik egyedül, hanem

többszire egy vagy több czimborája társaságában, kik majd hátát fedezik, majd az idegen figyelmét lekötik, de mindenekelőtt a lopott holmit veszik át tőle és azzal gyorsan elosonnak.

A lopott holminak eltüntetésére a zsebtolvajok nagy súlyt helyeznek és ép ezért, ha csak tetten nem éretnek, a rábizonyítás igen nehéz, mert hiányzik a bünjel.

A zsebtolvajok gárdájában a női nem is erősen van képviselve; idősebb tolvajok útmutatása mellett gyermekek is üzik az e fajta lopást, gyakran nagy ügyességgel és annyival nagyobb eredménnyel, mert kevesebb feltűnéssel dolgozhatnak, mint a felnőttek.

A zsebtolvajlás végrehajtási módja a legkülönbözőbb és mindig az illető tolvaj egyéniségétől függ. Bár ezeknek vannak bizonyos specziális fogásaik, mely szerint «dolgoznak», azonban az eljárás módját változtatni szokták, mert gyakori ismétlődés által könnyen magukra vonják úgy a közönségnek, mint a hatósági közegek figyelmét.

Törekvésük tehát odairányul újabb és újabb módszert kitalálni és ép ebben nyilvánul meg agyafurtságuk és leleményességük.

Az alábbiakban tárgyalni fogjuk a zsebtolvajlás néhány szokásos módját, melyből a zsebtolvajok eljárása is kivehető.

Egy több ízben büntetett előkelő megjelenésű női zsebtolvaj az utcán járó-keelő nőközönségből szemelte ki áldozatát, kit ilyformán szólított meg: «Az Isten szerelméért, hogy néz ki?! Valaki kabátját hátulról bepiszkolta; így nem mehet tovább, hisz már az emberek kezdik figyelni. Jöjjön csak hamar a legközelebbi kapu alá, hogy letörölhessem.» Az ilykép megállított nő megszólítóját gyanútlanul követte valamely félreeső helyre, hol ez a zsebkendővel szorgosan törülgette ruháját, de gondja volt arra is, hogy e közben a zsebekből az értéktárgyakat észrevétlenül kiemelje. A kizsebelt

nő csak későn tudta meg, hogy furfangos zsebtolvajnak lett áldozata.

Más alkalommal meg ugyanezen tolvaj nő szűk utczában beszélgetésbe elegyedett más nőkkel s miközben őket szóval tartotta, kilopta erszényüket a zsebükből.

Ezen női zsebtolvaj felfedezését igen megnehezítette azon körülmény, hogy többször változtatta ruháit és hajzatát és ekkép külsejét annyira elváltoztatta, hogy a kárvallottak szembesítéskor fel nem ismerték, minek folytán — bűnjel hiányában — sok tolvajlásért felelősségre vonni nem is lehetett.

A ruhának és egyáltalán a külsőnek elváltoztatása nagy szerepet játszik a zsebtolvajoknál, mert jól tudják e gonosztevők, hogy a közönség rendszeren a külsőségeket jegyzi meg, az arcz felismerésére — futólagos érintkezés után — csak kevesen képesek.

A lopás végrehajtásának egy más módja, mely azonban rendkívüli ügyességet és gyorsaságot igényel, miért is azt csak kitanult zsebtolvajok űzik, abból áll, hogy nyílt helyen, sokszor nagy számú emberek szeme láttára zsebelik ki áldozataikat.

Az eljárás a következő:

A zsebtolvaj kiszemelt áldozatát nyomon követi és iparkodik feltűnés nélkül közelébe férközni. Ha ketten vannak a tolvajok, úgy az egyik akként intézi a dolgát, hogy a kizsebelendővel szembe jőjön, míg a másik néhány lépésnyire jobbra vagy balra tartja magát tőle. A szembe jövő, midőn áldozatának közelébe ér, hirtelen megbotlik s vele összeütközik, néha oly erősen, hogy annak a szeme is káprázik. Ekkor a másik tolvaj megragadja, mintha segítségére jönne és kérdéseivel: «mi történt, hogy történt, nincs-e baj?!» stb. az áldozat figyelmét eltereli, mi alatt az első tolvaj az összeütközés alatt a zsebelést már elvégezte és szégyenkezve vagy bocsánatkéréssel hamarosan kerekét old.

A lopás e módját a zsebtolvaj egyedül is gyakorolja, de csak akkor, ha már nagy gyakorlatra tett szert.

Ilyenkor elmélyedést, szórakozást színlelve hevesen összeütközik a kizsebelendővel s mintha megrettent volna, görcsösen megragadja áldozata ruháját s a zavarban ügyesen kicseni a zseb tartalmát, aztán bocsánatkéréssel vagy felülkerekedve szitkok között távozik, a nélkül, hogy meglopott csak sejtene is, hogy őt most meglopták.

Más módja a zsebtolvajlásnak a «leköpés».

Ez az áldozat zavarba hozásán alapszik, csak úgy, mint az összeütközés.

Kizárólag nőkkel szemben alkalmazzák és akként hajtják végre, hogy a szembe jövő nőt midőn mellette elhaladnak, véletlent színlelve, leköpik. A nő erre rendszeren zavarba jő, a tolvaj pedig bocsánatot kérve, zsebkendőjével a toilette hibát kireperálni igyekszik, de gondja van arra is, hogy az érték tárgyakat eltüntesse. Mire a nő zavarából felocsudik és észreveszi a lopást, a tolvaj már rég eltűnt.

A zsebtolvajlás egy más módszere abban áll, hogy a tolvaj karján felöltővel, a meglopandó mellett akként foglal állást, hogy karjával, melyen a felöltő van, a zsebet takarja, míg a másik kezével a zsebben működik.

Ha észre vétetnék is, sem eshetnék gyanu rá, mert a meglopott az első pillanatra nem is gondolja, hogy a tolvaj a ruhával terhelt kezét mélyesztette a zsebbe.

A zsebtolvajoknak egészen különálló kategóriáját a vasúti tolvajok képezik, kik többnyire világlátott, több nyelvet beszélő, előkelő megjelenésű és fellépésű egyének (férfiak és nők egyaránt), kikről senki sem merné föltételezni, hogy kenyérkeresetüket a lopás képezi. Többnyire az I. vagy II. osztályú utazók köréből szedik áldozataikat s miután az utasok rendszerint bőven vannak pénzzel ellátva, mesterségük elég jövedelmező is.

Rendkívüli nagy furfangra vall az egyik utazó zsebtolvaj azon eljárása, hogy felöltőjébe műkezet dugott és a kiszemelt áldozata közelébe húzódva, azokat ölbe téve, alvást színelve hanyatlott hátra. Alkalmas pillanatban a felöltő alatt lévő kezeivel kezdett dolgozni s ha utitársának az érintéstől esetleg gyanúja is támadt, az eloszlott, midőn a tolvaj ölbe tett kezeit, alvó arczát látta maga előtt.

Tagadhatatlan, hogy a zsebtolvajláshoz tehetség és kiváló egyéni tulajdonságok, így a kézi ügyeségen kívül főképp emberismeret szükségeltetik.

Emberismeret nélkül a zsebtolvajok megélhetése egyenest lehetetlen volna, mert nekik nagy tömegben gyorsan kell kiszemelni tudni azt az egyént, kinél pénzt és értéktárgyat sejtene, mert más-különb — tekintve, hogy az áldozatot sokszor óra hosszáig kell kísérniök, míg a lopásra kedvező alkalom nyílik — mesterségük nem fizetné ki magát.

Télen, midőn az ujjak összegémberekednek, sokszor szenvednek éhséget és ilyenkor, mert a kellő ügyeséget sem fejthetik ki, többször kerülnek hurokra is.

A zsebtolvajok ügyességéről, furfangjáról és humoráról, mely a társadalom ezen élősdi tagjait jellemzi, számos adoma és történetke forog közszájon, melyek tanuságot tesznek arról, hogy mennyire el van a zsebtolvajlás terjedve és mily kemény sarcot vetnek ki a zsebtolvajok a nagyközönségre, mely sokszor nem tudja, nem is sejt, hogy meglopták, hanem a hiányzó értéktárgyat vigyázatlanságból elvesztettnek gondolja és azzal vagy nem törődik, vagy a hatáságnál elvesztettnek mondja be.

A zsebtolvajok egy válfaját a *zsebmetszők* képezik, kiknek műfogása, mint már az elnevezés is mutatja, abból áll, hogy a feszesen záródó zsebeket, vagy azok ruháit, kik ingök alatt keblökben hordják pénztárczáikat, mint a pórnök, éles késsel vagy ollóval kivágják.

Eljárásuk különben ugyanaz, mint a fent ismertetett zsebtolvajoké.

A tolvajoknak legundokabb és legelvetemültebb fajtáját a *kéjtolvajok* képezik, kiknek nagy része a prostituáltak sorából kerül ki.

Rendesen a mámoros emberek sorából választják ki áldozataikat mulatozás közben korcsmák, kávéházakban, vagy félreeső helyeken, sötét zúgutczákban szemérmetlen módon tolakodva a haza siető férfiakhoz mulatás, vagy beszélgetés közben zsebelve ki őket.

Az ily elvetemült nőknek többnyire még elvetemültebb férfi bűntársaik is vannak, kik — ha az áldozat a lopást észrevéve lármát csap, vagy a tolvajt üldözőbe veszi — ezt védelmezik és szükség esetén erőszak alkalmazásával is megmentik, mi közben az áldozatnak nemcsak testi épsége, de sőt élete is a legnagyobb veszélynek van kitéve.

A csendőrség teendői a zsebtolvajlás megakadályozását és kiderítését illetőleg.

A közönség — főleg nagyobb városokban — a hatóság által is figyelmeztetik a zsebtolvajokra és ilyennemű felirásokkal «Óvakodjunk a zsebtolvajoktól» eléggé sűrűen találkozunk vasúti indóházakban, színházakban, pénztáraknál stb.

Hogy ezen figyelmeztetéseknek azonban mily kevés foganatja van, kitünik abból, hogy még az ily feliratokkal ellátott helyeken is a zsebtolvajlások úgyszólván napirenden vannak és nem csupán a pór nép, hanem a legintelligensebb emberek is áldozatai lesznek a zsebtolvajoknak.

A közönség meg van szokva, sőt megköveteli, hogy a gondviselés szerepét felette a rend őrei gyakorolják és soha nem lankadó éberséggel akadályozzák meg vagyoni megkárosodásukat.

A követelmények, miket e tekintetben a nagyközönség a csendőrség tevékenységéhez fűz, való-

ban nagyok, sőt tulzottak, mindamellett ezen körülmény sem mentesíti a csendőrséget azon kötelezettség alól, hogy az állampolgároknak a zsebtolvajok általi vagyoni megkárosodását a legnagyobb körültekintéssel meg ne előzze.

Eme kötelmek teljesítésére főleg azon alkalmak kínálkoznak, midőn nagyobb embertömegek verődnek össze, p. o. búcsuk, vásárok, népgyűlések, körmenetek, választások, látványos előadások stb. alkalmával. Ilyenkor az őrsparancsnok sohasem mulaszson el járort vezényelni és pedig oly számban, hogy az a tömeg felügyeletére elégséges is legyen. Ha az őrsnek nincs elegendő embere, kérjen a szomszédos őrsöktől segílyt.

A csendőr pusztá megjelenése sokszor a tolvajok elriasztására egymagában véve is elegendő, a szolgálattevő csendőröknek azonban ezenfelül minden feltűnést keltő vagy gyanus körülményre különös figyelmet kell fordítaniok.

Nem a tömeg közé beékelve, hol mitsem láthatnak, hanem a tömegtől oly távolságban, lehetőleg a közönségtől nem is látva, kell mozogniok, honnan mindazt, a mi a tömegben történik, észrevehessék.

Különösen azokat kell szemmel tartaniok, kik ismert zsebtolvajok, vagy zsebtolvajlásban gyanusak, úgyszinte azokat, kik az emberek, főleg az asszonyok közé furakodva, azok ruháján babrálnak, tapogatódnak vagy egyébként magaviseletükkel gyanút keltenek.

Nem eléggé ajánlatos továbbá, a különösen mulatságokon összeverődő *czigányok* megfigyelése. Eléggé ismeretes, hogy a czigánynők beszédmodoruk által mennyire képesek az együgyű pórnépre hatni, azok figyelmét lebilincselni. A koldulás, kártyavetés, jövendőmondás, rókatáncz mind megannyi kedvező alkalom arra, hogy alkalmas pillanatban a báméskodók egyikét-másikat meglopják. A csendőrség felügyelte területeken általában a

czigányok üzük a zsebtolvajlást a legeredményesebben; a zsebtolvajláshoz szükséges fogások nemzedékről-nemzedékre hagyományként szállnak, azokra már gyermekeiket kis korukban oktatják és a társadalom e páriáiban meg van a kellő ügyesség, furfang és emberismeret is, mely a zsebtolvajlás eredményes végrehajtásának nélkülözhetetlen feltétele.

A csendőrségnek a fent ismertetekben elég támpont nyújtatik, hogy ezen elméleti ismereteket gyakorlatban is érvényesíthesse.

A gyakorlatban is azonban ugyanazon fegyverekkel kell küzdenie, melyekkel a zsebtolvajok bírnak, t. i. ügyességgel, fortélylyal, leleményességgel és emberismerettel, mely tulajdonok nélkül a legtökéletesebb elméleti tudás sem válhat a közjó javára.

A nyomozásnál felmerülő és megoldandó kérdések, tekintettel a nyomozás irányára s a bűncselekmények minősülésére.

Az 1900. évi zsebkönyvünkben hasonló cím alatt megkezdett cikksorozat folytatásaként alább adjuk azon legfontosabb kérdéseket, melyek az *orgazdaság és bűnpártolás* eseteinek nyomozásával állanak összefüggésben. (Az 1878. V. t.-cz. Btkv. a bűntettek és vétségekről 370—378. §§.)

Az orgazdaság és bűnpártolás.

Az orgazdaság.

Btkv. 370. §. A ki olyan dolgot, melyről tudja, hogy lopás, sikkasztás, rablás, vagy zsarolás bűntette következtében jutott birtokosa, vagy birlalójának kezéhez, vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy annak elidegenítésére közreműködik: az orgazdaság büntettét követi el és öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Ha pedig a dolog lopás, zsarolás, sikkasztás, vagy jogtalan elsajátítás vétsége következtében jutott birtokosa, vagy birlalója kezébe: az orgazdaság vétséget képez és két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Btkv. 371. §. Büntettet képez az orgazdaság, ha azt olyan egyén követte el, a ki rablás, zsarolás, lopás, sikkasztás, vagy orgazdaság miatt már két ízben büntetve volt. Nem alkalmazható mindazonáltal e szabály, ha utolsó büntetésének kiállása óta tiz év már eltelt.

Btkv. 372. §. Ha a törvény az elkövetett büntett tettesére tiz évi fogháznál súlyosabb büntetést határoz és az orgazda azon körülményt, mely a megjelölt súlyos büntetést vonja maga után, az orgazdaság elkövetésekor tudta, vagy ha az orgazdaságot üzletszerűleg viszi: öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Btkv. 373. §. Orgazdaság miatt, a szabadságvesztés büntetésén felül a hivatalvesztés és a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztése is kimondandó.

1. Mikor és hol követtetett el a cselekmény?

2. A kérdéses dolog nem-e csak kihágásból származik, mert ez esetben természetesen az orgazdaságnak sem büntette, sem vétsége nem foroghat fenn.

3. Tudta-e tényleg a terhelt azt, hogy a dolog lopás, sikkasztás, rablás, zsarolás, vagy jogtalan elsajátítás következtében jutott azon egyénhez, kitől azt megvette? Ha igen, mikor tudta azt meg, a dolog megvétele, vagy átvétele előtt, vagy után? (Mert ha erről csak a dolog jóhiszemű megszerzése után szerez tudomást, orgazdaságban nem lehet bűnös.)

4. Ha ezt nem tudta volna, elegendők voltak-e a fennforgó körülmények arra, hogy ezekből a dolog gyanus származását következtetni kellett?

5. Vajjon a terhelt a kérdéses dolgot magától a bűncselekmény (melyből a dolog származott) tette-

sétől, avagy egy második, vagy harmadik személytől vásárolta meg, vagy vette át?

6. Az orgazdasággal terhelt nem-e állapotott meg a lopás, sikkasztás, rablás stb. tettesével még ezen cselekmények előtt arra nézve, hogy az ezen cselekményekből származó dolgot megveszi, vagy elrejt? (Ez esetben ugyanis nem orgazdaság, hanem a bűnrészesség esete forogna fenn.)

7. A terhelt tényleg vagyoni haszon végett vásárolta-e, vagy vette át a dolgot? S vajjon a saját vagyoni haszna végett? (Mert ha a cselekményt a más vagyoni haszna végett követte el, úgy nem orgazdaságban, hanem bűnpártolásban válik bűnössé. 375. §.)

8. Vajjon nem-e zálogba vette a terhelt a kérdéses dolgot? (Mert ha tudta, hogy a dolog lopás, zsarolás, sikkasztás, rablás, vagy jogtalan elsajátítás útján került a zálogba tevőhöz, úgy az orgazdaságban válik bűnössé.)

9. A mennyiben a dolog elrejtése forog fenn, az elrejtés tényleg azon célból történt-e, hogy annak a tulajdonos, vagy a nyomozó hatóság általi feltalálása meggyűlöltassék?

10. A dolog elrejtése tényleg vagyoni haszon szerzése céljából történt-e, vagy sem? (Ez utóbbi esetben ugyanis nem orgazdaság, hanem bűnpártolás forogna fenn. 375. §.)

11. A mennyiben a lopás, zsarolás stb. már elkövetett cselekményéből származó dolog elidegenítésében való közreműködés forogna fenn, hogyan történt ez, vagyis mi módon közvetítette a terhelt azt, hogy a dolog a tolvaj, rabló, sikkasztó vagy zsaroló birtokából máshoz jutott?

12. A terhelt az orgazdaságot nem-e üzletszerűleg üzte? (372. §.) Vagyis volt-e már ily cselekményekért büntetve, vagy bebizonyosodott-e reá egyúttal több ily cselekmény, avagy tényleg megvolt-e a terheltben a szándék, hogy az orgazdaság üzéséből magának keresetforrást létesítsen?

13. Hány éves volt a tettes? Mult-e már 12 éves? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekménye bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

A bűnpártolás.

Btkv. 374. §. A ki valamely büntett vagy vétség tettesének, vagy részesének segítséget nyújt arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntető eljárás sikerét meggyűlölt, vagy büntetlenül maradjon, ha ez iránt vele nem a büntett vagy vétség elkövetése előtt egyezett meg: bűnpártolást követ el és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Btkv. 375. §. Bűnpártolást követ el az is és az előbbi §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő: a ki a nélkül, hogy a büntett vagy vétség elkövetése előtt a tetsessel, vagy részessel az iránt meg egyezett volna, a büntetettől vagy vétségéből származó előny biztosítására közreműködik.

Btkv. 376. §. A ki a bűnpártolást azon célból követte el, hogy magának vagy másnak vagyoni hasznot szerezzen, két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Btkv. 378. §. A 374., 375. §§. rendeletei nem alkalmazhatók: ha a bűnpártoló az azokban meghatározott cselekményt valamely hozzátartozójának (78. §.) érdekében követte el.

1. Mikor, hol és hogyan követtetett el a cselekmény?

2. Befejeztetett-e azon büntett vagy vétség, melynek tettesét vagy részesét a bűnpártoló a kérdéses segítségben részesítette, vagy pedig csak kísérlet forgott fenn, mert ezen esetben ennek (a kísérletnek) a bűnpártolása csak az esetben képez a 374. §. értelmében bűnpártolást, ha a kísérlet maga büntetetté vagy vétségé minősült.

3. Mi módon, mily cselekményei által nyújtott segítséget a bűnpártoló a büntett vagy vétség tettesének? (Pl. a bizonyítékok szándékos elpalástolása,

lása, a bűnjelek megsemmisítése, az elmenekült tettes menekülési irányának szándékosan helytelen megadása, hogy ezáltal a nyomozó közeget más irányra terelje stb.)

4. Ismerte-e a terhelt a pártolt tettet személyesen, avagy a bűnpártolás egy harmadik személy közvetítése által követtetett el?

5. A bűnpártolást a terhelt nem-e valamely hozzátartozója érdekében követte el? Ez esetben ugyanis cselekménye nem büntethető. (378. §.)

6. A nyújtandó segítségre nézve nem-e a büntett vagy vétség elkövetése előtt egyezett meg, vagy adott tanácsot a terhelt? (Mert ezen esetben a terhelt, miután ő a tetsessel már a cselekmény elkövetése előtt egyetértett, nem mint bűnpártoló, hanem mint bűnsegéd válik bűnössé. (Btkv. 69. §.)

7. A terhelt a tettet nem-e csak azért vette fel házába, mert azzal köteles volt? Például, mert vele közös háztartásban élt. Ez esetben ugyanis cselekménye nem minősül bűnpártolásnak, s nem is büntethető.

8. Tényleg tudta-e a tettes, hogy azon «előny», melynek biztosítására közreműködik, *büntetettől* vagy *vétségéből* származik, s vajjon a pártoló cselekedetével (pl. elrejtés, eltitkolás, eltagadás stb.) tényleg *akarta-e* azt, hogy ezen előny a pártoltja részére biztosítsék, s végül alkalmas volt-e egyáltalában ezen közreműködés arra, hogy a kérdéses előnyt biztosítsa? (375. §.)

9. Volt-e a terheltnek vagy más valakinek a bűnpártolásban valamelyes haszna, ha pedig nem, a bűnpártolást nem-e azon célból követte el, hogy magának vagy másnak vagyoni hasznot szerezzen? (376. §.)

10. Hány éves volt a tettes? Mult-e már 12 éves? Ha igen, 16-ik életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekménye bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

Egy különös «poste restante».

A mikor Londai Imrét, azt a szép, nagy szál embert egy januári napon halva hozták haza a vadászatról, sokat beszéltek az emberek. Olyan szerencsétlenül bukkott keresztül valami hótakarta fatörzsön, hogy estében eldördülő fegyvere nyomban megölte. Legalább Dénes Józsi, a jó barátja, a kivel aznap kettesben együtt vadásztak, így mondta el az esetet. Nem első, nem is utolsó eset volt ez, a míg vadászok lesznek, aztán meg semmi lehetetlenség sincs benne, de azért azok között, a kik közelebbről ismerték a viszonyokat, a szerencsétlenség hírére valami titkolódzó suttogás támadt. Annyi bizonyos, hogy a Londai Imre felesége talán túlságosan is szép asszony volt, no meg, hogy Dénes Józsi mindennapos volt a házuknál, hát nem csoda, hogy volt olyan is, a kinek ez a körülmény nagyon fúrta az oldalát. A vége természetesen, mint minden ilyen suttogásnak az lett, hogy az illetékes hatóság a kezébe vette a dolgot. Gyanuba vették Dénes Józsit, gyanuba vették a szép özvegyet, keresték, kutatták az előzményeket, vigyáztak minden lépésükre, tettükre, de semmi gyanusat sem tudtak ki-sütni. Csak egy csomó szakértőt tudtak összeveszítetni: az egyik a sebcsatorna irányából azt következtette, hogy a lövés messziről történt, tehát a saját fegyverének kisülése nem okozhatta halálát; a másik az áldozat lőporfüstös, megpörkölt ruházatára utalt s szerinte a lövés közvetlen közelből történt; a harmadik, a negyedik is állított valamit, a min aztán tisztességesen összekaptak. Dénes Józsi meg megmaradt az állítása mellett. Ő rajta kívül csak a nagy Isten volt a tanuja az esetnek, az meg nem avatkozik az emberi biráskodásba; majd itél ő annak idején tévedhetlenül, igazságosan.

Mire kitavaszkodott, az ügyészség gyanuokok hiányában elejtette a vádat. A suttogók is belefáradtak

s lassan napirendre tértek volna fölötte, ha közbe nem jö egy második szerencsétlenség, a mely megint a lapok hasábjaira dobta a Londai-ügyet.

*

Május hó 16-án a reggeli órákban a külső soron sebes hajtásban haladt egy bérkocsi. A kocsiban a rendőrvilág jól ismert alakja, Bunkán János rendőrtiszt ült. A kezében valami iratot tartott, azt betűzgette.

«A csatolt jelentés szerint özvegy Londai Imrénének a külső soron fekvő 51. számú villája parkjában ma hajnalban Jónás Pált, a tulajdonos kertészét meggyilkolva találták.

Vegye kezébe az ügyet Bunkán.

Sok szerencsét!

Szalay, főkapitány.»

Ez állt az iraton. Hozzá volt mellékelve egy rendőraltiszt irónnal sietve megírt jelentése, mit a helyszinéről küldött a központba. Bunkán zsebébe gyűrte az iratokat s a kocsist sebesebb hajtásra nógatta. Akkor már a külső soron jártak. A város gyorsan maradt el mögöttük. A vonalegyenes műút, két oldalán kertek, villák, szántóföldek váltakoztak s mintegy ezer méternyi távolban feltűnt a Londainé kastélyszerű épülete. Odaérve Bunkán megállítá a kocsit. Szép nagy épület volt; az útfelőli részen aranyozott hegyű rácskerítés, míg az épület mögött az öt hold területű parkot magas deszkafal övezte. Úgy látszik, ismerte a helyet, mert a főbejáratot mellőzve, a deszkafal mellett húzódó dülő-útnak tartott, a mely a kocsik részére készült hátsó bejáratához vezetett s a melyen a parkon át el lehetett jutni az épület hátsó részébe. Az éjszakai esőtől puha volt a talaj s Bunkán vizsgálódva, olykor lelehajolva ért a hátsó kapuhoz, a mely előtt az út egy darabon sárga agyaggal volt feltöltve. Vizsgálódva haladt a parkon át vezető ösvényen s bár:

messziről látta az épülettől mintegy 100 méternyire a parkban összeverődött csoportot, épen nem sietett. Hogy előbbre jött, őt is észrevették. Vagy tizen lehettek. Egy pár álldogáló rendőr, egynehány ijedtképű cseléd s a szomszéd kertész két vinczellérje. Egy terebélyes diófa alatt álltak félkörben, bámész-kodva. Előttük a sárosra taposott földön ott feküdt Jónás Pál, a volt kertész, vértől, esőtől átázva, kuszált hajjal, sápadt arczczal, mereven, holtan.

A rendőr-altiszt a közeledő Bunkán elé sietett s rövid jelentést tett.

— Úgy látszik, valami tolvajt üldözhetett, a ki aztán ellene fordult s lemészárolta. Erős zsebkéssel okozott három halálos szúrás van rajta s keményen küzdhetett, mert a kezei is össze vannak vagdalva.

Bunkán egy darabig szótlánul állt.

— Nos, és egyebet nem tudott meg? — kérde azután.

— Minden irányban intézkedtem, de még eddig semminemű nyom sem volt felfedezhető. Az éjjeli eső mindent elmosott. — válaszolá az altiszt zavartan.

— Köszönöm az ilyen intézkedést, — mondá Bunkán ridegen — ha ön az érkezésem előtt szét-tapostatja az embereivel még azt a halvány nyomot is, a mit az eső megkimélt. Nézze ezeket a nagy csizmanyomokat itt köröskörül, — s rámutatott a széles rendőr-csizmák mély csapásaira.

Ezzel otthagya a bámuló altisztet s a hulla felé ment. És nézte hosszan, mereven. Mélyen bennéő sötét szeme lassan siklott végig rajta. Nem érdekelte semmi sem, csak az a véres tetem. Nem kímélte ruháját. Letérdelt a sáros, véráztatta földre s úgy maradt soká egy helyben, mozdulatlanul. A ki messziről nézte, azt hitte, hogy imádkozik. Hirtelen megmozdult. Megfogta a halott merev, ökölbe szorult kezét s valamit kivett belőle. Megnézte. Egy félig elázott, meggyűrt papirdarabka volt. A hogy óvatosan kisimította, kitünt, hogy egy fehér levélboríték letépett csücske. Egyéb semmi.

Legalább egy szó, egy betű írás is odaszakadt volna vele, de épenséggel mi sem volt rajta. Hanem azért megbecsülte. Meglátszott az arcza különös kifejezésén, a mikor elhelyezte a tárczájában, hogy az a piczi papir megzavarta. Jó emberismerő kétségkívül leolvashatta volna a küzdelmet az arczáról, a mi e perczben kínoztá. Birkózott a gondolataival; a szeme már inkább befelé nézett, mintha a saját lelkében kereste volna az összekötő kapcsot. Aztán megtorpant. A hulla már nem érdekelte, azon nem volt már több látni való. Kutatott tovább a sáros talajon. Itt-ott gyorsan méréseket tett a sárban, a hol talán csak ő látott valamit. Lassan mindinkább távolodott a holttesttől s zegzúgos irányban eljutott a pár lépésnyire álló kerti padhoz, a mely egy hatalmas diófának törzséhez volt támasztva. Valamit észrevehetett, mert hirtelen a pad fölé hajolt. Elővette a nagyítóját, úgy nézte a zöldre festett, de már megkopott deszkát. Aztán odafordult az egyik rendőrhöz.

— Ki jött önök közül a hátsó bejárat felől a parkba? — kérde.

— Én jöttem — felelt egy érdes hang a körülállók csoportjából s az illető kíváncsian közeledett a fához.

— Szeretném tudni, mi keresni valója volt ezen a padon. Miért állt ide fel?

— Hát azt meg már honnan tudja a tiszt úr, hogy épen én léptem ott? Tán mert, hogy sáros a pad? Hiszen ihol la, mindünknek sáros a csizmája, — okoskodott a paraszt.

— Azt kérdem, hogy felállt-e ide és mi okból? — kiáltá Bunkán türelmetlenül. — Nincs most időm hallgatni a kerülgetéseit, feleljen egyenesen: igen, vagy nem!

— No-no kérem szépen, hát igen fölléptem oda, hogy elérjem ezt a kék pántlikát, — és a zsebéből előhúzott egy széles selyemszalagot s a rendőrtiszt felé nyujtotta. — Ott akadt azon az ágon s azt gondoltam jó lesz a Marcsámnak, oszt' eltettem.

Bunkán arcán bosszúság látszott s keményen végignézett a fa alatt álló rendőrön.

— Lássá, így vigyáznak maguk, hogy minden érintetlenül maradjon a míg a vizsgálat meg-ejtetik!

Aztán a paraszthoz fordult.

— Mondja, vissza tudná tenni ezt a pántlikát ugyan úgy, a mint az állt, mielőtt leszedte?

— No hogyne tudnám, — szólt az s egy ugrással föntermett a padon. A szalagot háromszor körül-csavarta a diófának a padfelé lecsüngő egyik ágára, úgy, hogy a két vége alácsüngött.

— Épen úgy volt odacsavarva?

— Úgy hát. Épen úgy.

Bunkán levette a szalagot és zsebre tette. Egy darabig még vizsgálta a fát és környékét, azután utasítást adva a másik rendőrtisztnek a továbbiakra, a ház felé indult. A paraszt, a ki eddig szótlanul bámult, egyszerre megszólalt.

— Már megengedjen a tiszt úr, de majd kifúrja az oldalamat, hogy honnan a csudából gondolta ki, hogy épen én álltam a padon, mikor annyian vagyunk itt.

Bunkán önkéntelenül is elmosolyodott a paraszt csökönyösségén s egy pillanatra megállva, a pad felé mutatott.

— Nos, hogy megnyugodjon, hát megmondom, hogy honnan tudtam meg. Ha megnézi azt a sarat ott a padon, hát láthatja, hogy annak a jó része sárga agyag. Olyan meg nincs az egész környéken, csupán ott a hátsó bejárat előtt van egy darabon azzal feltöltve az út. Hát most már, a ki oda föl-lépett, az csakis a hátsó bejárat felől jöhetett be, még pedig azóta, hogy megállt az eső, vagy legfel-jebb egy óra előtt, mert másképp el lenne mosva. És maga egyedül jelentkezett, hogy arról jött.

— Való, való, — dünnyögte a paraszt s fejcsóválva nézegette a csizmájára tapadt sárga agyagot.

*

Minden szenzáció csak 3 napig tart s az emberek hamar felejtenek. Pár hónap múlva azt se tudták, hogy Jónás Pál kertész valaha létezett.

Hanem volt egy ember, a ki a többi helyett is jól az eszében tartotta.

Bunkán János nem tudott tőle aludni. A sok száz titokzatos eset közül, a melyekben eddig dolgozott, még egy se tette ennyire próbára az eszét és a türelmét.

Pedig eleinte olyan könnyűnek hitte a dolgot és a végén meg valahogy meghaladta az erejét.

Ez a gondolat bántotta, majdnem dühössé tette. Nem, azt az elégtételt nem hozza meg az ellen-ségeinek, hogy ő, a Bunkán, bevallja a tehetetlen-ségét. És nekikeseredve, tízszeres erővel dolgozott. Hanem a képén napról-napra mindjobban meglát-szott a csüggedés. Olyan volt, mintha önérzetében iszonyúan megsértették volna. Ha olykor-olykor megjelent a rendőrség palotájában, alig mertek szólni hozzá. A tisztviselők azt rebesgették egymás között, hogy búskomorságba esett.

Ily körülmények között egy reggel a háziasszonya majdnem összezsapta a kezét meglepetésében, midőn Bunkán derült arczczal köszöntötte s könnyedén, valami víg dallamot dúdolva távozott hazulról. Nem lett volna asszony, ha rögtön ki nem nyomozta volna a hirtelen változás okát. Hanem a Bunkán szolgálja mindössze csak annyit tudott mondani neki, hogy gazdája az elmúlt éjjel hajnal felé átázva s sárosan jött haza s csupán annyit mondott, hogy reggel 8 órakor keltse fel. E sovány adatok pedig édes-keveset elégítették ki az asszonyság kíváncsi-ságát.

Bunkán ekkor már lenn járt az utcza kövezetén. Szép varőfényes őszi reggel volt. A fák sárguló levelein most még ott csillogott az éjjeli eső ma-radványa. Mintha a galyak ezernyi színben ragyogó gyöngyszemekkel lettek volna behintve. A rendőr-tiszt kéjjel szívta magába az aczélos tiszta levegőt.

Régen nem érezte ilyen jól magát. Nagy kerülőt tett s meglátszott rajta, hogy csupán szórakozásból sétál. Hanem mikor a külső város egy csinos földszinti házához ért, megállt és becsengetett.

— Itthon van Volbert úr? — kérde a szolgát, a ki ajtót nyitott.

— Egy óra előtt ment el, — válaszolá a szolga — de úgy mondta, hogy a délelőtt folyamán hazajön.

Bunkán egy pillanatig hallgatott, aztán kivett egy névjegyet és sebesen néhány szót írt reá.

«Ma este 6 óráig okvetlen várom a lakásomon. Forgópisztolyát hozza magával.

Bunkán.»

— Ezt, mihelyt Volbert úr haza jön, azonnal át fogja adni.

— Igen kérem, — s a kapu becsukódott.

*

Aznap este a b . . . i úton két férfi haladt szorosán egymás mellett. A külváros utolsó háza is jó messze elmaradt mögöttük, mikor egy dülökhöz érve, mely az országútról a földekre vezetett, a szálasabb egyszerre megállt.

— Itt egyelőre megállapodunk, — szólt útitársához — s kiszívhatunk egy szivart, mert ha jól sejtem, legalább is 5—6 órára le kell mondanunk erről a gyönyörűségről.

Ezzel mind a ketten letelepedtek az útmenti pázsitra.

— Az idő különben gyönyörű, — folytatá az előbbi — pompásan sötétedik s egy óra múlva minden fekete lesz.

— A levegő is enyhe és hiszem, hogy az éjjeli örködés nem lesz olyan fárasztó, mint a tegnapi, mert bizony tegnap alaposan végig paskolt az eső.

Egy gyufa serczegése hallatszott s a felvillanó lángocskát a tenyerével közrefogva, odavitte a szivarja végéhez.

A legyűrt kalap árnyékából egy pillanatra megvillant a Bunkán sötét szemepárja. A ki mellette ült, az Volbert rendőrtiszt volt, egykori ellensége, de mióta egyszer az életét megmentette, a legmegbízhatóbb embere lett.

Szótlanul ültek egymás mellett. A sötétség mindinkább áthatlanabb lett s már csak az időnként megéledő két tüzes pont mutatta, hogy még mindig ott vannak.

Egy óra múlva Bunkán eldobta szivarját és felállt.

— Itt az ideje, hogy megkezdjük a munkát, — mondá s Volberttől kísérve, hosszú lépésekben neki vágott a földeknek. A dülő félív-alakban kigyózott a város másik széle felé s egy jó óra telt bele, míg a két férfi oda ért. Egy pillanatra megálltak. Sűrű sötétség burkolt el mindent, de azért homályosan ki lehetett venni az ég felé törő hatalmas fákat, melyek feketén meredeztek a magasba. Előttük egy magas deszkakerítés húzódott végig s mögötte mintegy kétszáz lépésnyire fáktól körítve egy épület körvonalai látszottak. Volbert megütődve vette észre, hogy a szép özvegy Londainének a város szélén fekvő villája előtt vannak, a mely állandó lakásul volt berendezve. Valami hirtelen végigczikkázott az agyában s egyszerre homályos sejtelve támadt a Bunkán céljáról, a melyből ő eddig csak annyit tudott, hogy valakit el kell fogni. A szíve sebesebben kezdett dobogni, mert érezte, hogy Bunkán nem mindennapi meglepetést tartogat a számára.

E perczben Bunkán szorítását érezte a karján, a ki egészen magához vonta.

— Csináljon mindent utánam — mondá suttogva — s akármit is lát, maradjon nyugodtan.

Nesztelen léptekkel haladtak egy darabig a kerítés mellett, a míg egy olyan helyre értek, a hol a sűrű magas bokrok áthajoltak a kerítésen. Bunkán megállt és óvatosan átkapaszkodott.

Pár pillanat múlva már mind a ketten ott hasaltak benn a kertben a bokrok aljában. A fák sötét árnyéka teljesen fődte őket, de azért csak négykézláb, lehető csendben haladtak előre. Bunkán vezetett. Időnként lekuporodott és hallgatódzott. Aztán másztak megint tovább, egyik bokor aljától a másikig.

Már a park közepe felé lehettek, a midőn Bunkán egy sűrű bokor aljában bevárta Volbertet.

— Várjon itt csendben, a míg visszatérek —
suttogta.

Ekkor mintegy 120 lépésnyire voltak az épülettől. Az egyik ablak redőnye nem volt lebocsátva s a lámpa fényénél tisztán kivehető volt Londainé alakja, a ki egy asztalnál ült s egy könyvből olvasott.

Bunkán szemei kimeredtek, kétszeresen figyelt. Tisztás helyeken nem volt teljes a sötétség s elmúlt egy néhány percz, a míg tovább kúszott. Lassan, nesztelenül távolodott, mint a kígyó s csak ritkán hallatszott egy-egy száraz galy roppanása s ilyenkor rögtön meglapult. Volbert kiülő szemekkel nézte és hallgatta a szíve dobogását. Fogalma se volt, mi fog következni.

A mit ezek után látott, azt épenséggel nem értette. Bunkán most odaért egy hatalmas fa törzséhez, a mely előtt Volbert valami padféle körvonalait látta. Az ablakból kiáradó fénysugár félig-meddig rá esett s ki lehetett venni, hogy a pad mellett meglehetősen széles sétány vezet.

Bunkán feltérdelt. Egy macska ügyességével megkerülte a padot s e közben két keze idegesen babrált valamivel. A másik perczben már ott feküdt Volbert oldalán a sűrű bokor alatt.

— Vegye kezébe a forgó-pisztolyát és harapja össze az ajkát, — súgta.

Köröskörül nyomasztó, halálos csend uralkodott. A város toronyórái egymásután verték ki a negyedeket. Az idő kegyetlenül lassan telt. Fél-tizen-

kettőkor a szép Londainé becsapta a könyvet s felemelkedett. A szekrényről kétágú gyertyatartót vett le, meggyújtotta, aztán kifújta a lámpát. A két férfi tisztán láthatta, mint lép egy pillanatra égő gyertyákkal kezében az ablakhoz. Egy-két perczig mozdulatlanul állt, aztán elfordult s átment egy másik szobába. Az ajtót nem tette be, mert a gyertyák halvány, haladó fénye még egy darabig kirezgett az éjszakába. Aztán teljesen sötét lett.

Az órák egymás után múltak és mi sem változott. Hajnali 3 óra felé Bunkán egyszerre megérintette Volbert kezét. Gyenge súrlódás hallatszott. A nesz mindinkább erősödött s a sétányon egy fekete tömb mozgott előre. Az alak óvatosan lépkedve, egyenesen feléjük tartott. Mikor a diófa alá a padhoz ért, hirtelen megállt. Magas férfi alakja volt. A nyakára valami kendő-féle volt vetve, melyet a mellén balkezeivel összefogott. Pár pillanatig az épület ablakai felé fordítá az arcát, aztán nesztelenül fellepett a padra. Szorosan a diófa mellé simúlt s a karjával odanyúlt, hol a törzsnél az ágak három felé szétágaztak.

Ebben a pillanatban fojtott sikoltás hallatszott. A pad nagy robajjal feldőlt, az idegen rugdalózva csüngött a törzs mellett a levegőben.

A másik szempillantásban már lefülelték. Megkötözve, káromkodva nyögött a gyepen.

— Dühös egy ficzkó, de átkozottul jó foga van — mormogá Bunkán s a zsebkendőjét rácsavarta a kezére.

— Ön vérzik?

— Semmi! semmi! Lényegtelen dolog. A hogy letepertem, esés közben bekapta az újjamat s jól a szeme közé kellett ütnöm, hogy elereszsze. De most siessünk innen — mondá Bunkán s gyorsan helyére állítá a padot, fölmutolálta a hosszú, finom selyemzsineget, a mely olyan kitünően megtette a szolgálatot s fellepett a padra. A zsebéből valami fénylő tárgyat vett elő. Alig volt nagyobb, mint

egy jókora zsebóra. A tenyerébe fogta s odatartotta a diófa elágazásához. Az újja egy nyomására vakító fény villant elő a kis tárgyból. A törzsből szétágazó derék vastagságú ágak egyikén egy hosszúkás, arasznyi mélységű odu tátongott. A földszintről nem lehetett észre venni, csak úgy, ha a padon állva nézték.

Bunkán mohón nyúlt az ódúba. Mikor a karját visszahúzta, újjai között egy fehér levélborítékot tartott.

E pillanatban hirtelen sötét lett s Bunkán lelépett a földre.

— Mehetünk — mondá.

Volbert egy zsákhordó ügyességével vállára kapta a szó szoros értelmében összekötözött és felpeczkelt embert s eltűntek a bokrok között. A kerítésen való átjutás azonban már nem ment olyan csendben, mint azt Bunkán óhajtotta. Ezenfelül a fogoly is nagyon rajta volt, hogy minél nagyobb zajt okozzon, bár ez csak kevéssé sikerült neki, mert csak hörögni tudott. A míg az átmászással bajlódtak, az épület felől egy ablak csukódása hallatszott, de ezt a két rendőrtiszt nem vette észre.

Mikor vagy száz lépésnyire hátuk mögött maradt a park, Volbert letette terhét.

Bunkán feloldá az ember lábáról a szorosán rácsavart zsineget s közrefogva, siető léptekkel vonszolták magukkal. Tíz percz múlva kiértek a főútra, mely a villa felől a városba vezetett.

★

Eddig teljesen szótlánul haladtak, csak az erős lihegésük hallatszott.

— Csak még egy kis kitartást, kedves doktor úr, — szólalt meg ekkor Bunkán — mindjárt elérjük a kocsinkat.

Volbert, a ki csak most vette jobban szemügyre az embert, fölkiáltott:

— Ah! Dénes Józsi!

A fogoly arcza dühösen vonaglott s a szeme határtalan dühvel tekintett a két tisztre.

Már erősen hajnalodott, mire a városban jártak.

Az utcza sarkán bérkocsi állt. A lovak levoltak takarva s a kocsis jóízűen szundikált a bakon.

Bunkán érdes hangjára ijedten ocsúdott föl s bambán, álmosan bámult a három utasra, a kik már ekkor benn ültek a kocsijában. Fogalma sem volt róla, hogyan kerültek azok oda.

— Hajts! — kiáltá Bunkán s a fogat egyet rándulva tovagördült.

★

Három nappal ez események után egy körúti kávéház egyik márványasztalkája mellett két férfi ült: Bunkán János meg a barátja, Volbert rendőrtiszt. A feketekávójukkal voltak elfoglalva, a melyet a pinczér épen akkor tett eléjük. Bunkán egyenként sülyesztgette a fehér koczkaczkurokat a csészéjébe, beleszúrta a kanalát s mikor ezzel a művelettel készen volt, odaszólt Volberthez:

— Hát úgy van, a mint már olyan sokszor megmondtam. Ha az ember nagyon könnyűnek látja az első pillanatban a munkáját, megeheti a méreg és mégsem tud vele boldogulni. Ha meg kemény munkának nézi, nem tud eleget csodálkozni rajta, hogy mily könnyű megoldani. Lássa, így voltam a Jónás Pál esetével is. Még a helyszínén se voltam s már azt hittem, hogy ismerem az egész történetet. Éjszakai időben egy parkban meggyilkolnak egy kertészt, a kinek egy nagyon szép asszony volt a gazdája. Egy szép asszony, a kinek az ura valami vadászaton véletlenül járt szerencsétlenül. Annak a szerencsétlenségnek az egyetlen élő tanuját a sutogás meg nagyon közel hozta a szép asszonyhoz. Tudok már annyit a praxisomból, hogy egy igénytelen kertészt meg nem ölnek a szép szeméért. Ha van valami haragosa, hát az elnászpágolja, ha tudja. Hanem mikor ilyen embereket állítanak félre az útból, annak nem szokott közönséges oka lenni.

Olyan biztosan tudtam mint most, hogy az a bolond kertész meglátott valamit az ostoba fejével, a mit nem lett volna szabad látnia, s ezért aztán az életével fizetett. Ugyan azzal a biztossággal mertem volna állítani, hogy az a boldogtalan a Dénes Józsi keze által vérzett el, a mint azt most tudom és azt hittem, hogy csak a kezemet kell kinyújtani. És a végén majdnem beletört a bicskám ebbe a puhának látszó kenyérbe. Kemény volt az, kőkemény, mert hiányzott a dolog veleje. Hiányzott az, a mit az a kertész tudott vagy meglátott és a mit meg nem mondhatott többé. Egy csipet nem sok, de annyi bizonyíték se volt a Dénes Józsi ellen. Nagyon ügyesen volt az megcsinálva. A mi nyom maradt, az csak arra volt elég, hogy egyenesen bele bomoljon az ember. Az áldozat kezében talállok egy szilánk papirost, valami levélboríték letépett csücskét. Hogy került az a kezébe? A helyszínén az egyik faágon egy selyemszalag akadt ott. Valami csóka csak nem csavarta oda! Miért lógott az ott? Miért ment az a kertész éjszaka idején a parkba, mikor még se gyümölcs, se olyasmi nem volt, mit meg kellene őrizni. Az a másik meg miért szúrt?

Megkeverte a kávéját, félig kiitta és így folytatá:

— Látja, az ember olykor olyan biztosan tud valamit, hogy meg merne rá esküdni s a legjobb barátjának sem mondhatja el, mert nem bizonyíthatja. Én éreztem, hogy ez a Dénes Józsi munkája, a minthogy a Londai Imre haláláért is őt okoltam, a mikor az ország másik végén olvastam a lapokból azt a szerencsétlenséget. És összetett kezekkel kellett nézmem, mint jár szabadon, mert hát nagyon keményen tartotta magát. Pedig hát ugyancsak résen voltam. Nem ment a Londainé portájára egy sor irás se, a miről ne tudtam volna, mert a komornája az én emberem volt. Nem ment a Dénes Józsi a Londai Imre halála óta annak a háznak a tájé-kára se, nem is írt egy sort se. Azaz hogy ment is, meg írt is — csakhogya maga módján.

Meggyújtott egy szivart, hörpentett a kávéjából s egy darabig szünetet tartott. Egészen beleélte magát az elbeszélésbe; a képén valami kényszerű küzködés ült, mintha még most is keresné a rejtély kulcsát.

— Hát nem tudtam semmire se menni — folytatá. — Egyik hét mult a másik után és semmi se jutott az eszembe. Reménytelenül mentem a legközelebbi találkozásra. A komornám úgy jött, mint a kinek semmi mondani valója sincs. — Nos? — kérdém. — Mi sem történt az egész héten — mondá. — Asszonyom az idejét olvasással tölti, egész délutánokon át a parkban sétál s alig alszik valamit, de sehová ki nem megy. — A házba se jött azóta idegen? — Nem, senki se jött. Azaz, hogy egy kertész ajánlkozott az üresedésben levő helyre, de asszonyom elutasítá. Nincs szüksége rá. — Hogyan, nincs szüksége kertészre? — Úgy mondá. — No hát csak legyen résen Mari. Isten áldja! — mondám s mentem egyenesen haza, — töprengeni. Mert iszonyúan a lelkemre ült ez a dolog. Mondhatom, nincs keservebb valami, mint mikor az ember érzi, hogy mennyire tehetetlen.

Egyszerre aztán csak belenyilalt valami az agyvelőmbé.

Hogy is mondta az a lány? A Londainének nincs szüksége kertészre. Ha eddig szüksége volt, miért felesleges most egyszerre? Nézzük csak! Hátha annak a szegény Jónás Pálnak is az volt a bűne, hogy egy kicsit túlságosan fölöslegessé vált!

— De hát miért vált fölöslegessé? — kérdém magamtól.

Eszembe jutott a Jónás Pál kezében szorongatott papirdarabka, no meg a fáról csüngő szalag, a mi egyik se vágott a Jónás Pál szakmájába. A másik perczen készen voltam a tervemmel. Kezdtém sejteni, hogy abban a parkban van az, a mit a meggyilkolt meglátott és hogy azt még talán most is meg lehet látni és azért nem akarnak oda efféle

mászáló embert szerződtetni. No, — gondoltam — ma felcsapok én kertésznek, még csak fizetés se kell érte. Aznap este 10 órakor kerülővel hátulról belopódtam a Londainé parkjába. Nem volt valami sötét, hát jól le kellett hasálnom egy bokor árnyékába. Vagy három órát ülhettem egy helyben, a mikor a hátam mögött óvatos léptek nesze hallatszott. Ohó, — gondoltam — úgy látszik nem fogok unatkozni. Vagy tíz lépésnyire egy férfi haladt el csendesen mellettem, egyenesen arra tartva, a hol a tavasszal Jónás Pált megtaláltuk. A nagy diófa alatt megállt; egy darabig nyújtogatta a nyakát s akkor láttam először azt a jelenetet, a mit önnek is bemutatam. A férfi felállt a kerti padra, megölelte a diófa törzsét s egy ideig motoszkált ott. Hogy mit csinált, azt nem tudtam kivenni, de már szerettem volna leharapni a fejemet, hogy azt már hónapok előtt nem tudtam kitalálni. Pár percz múlva lelépett a földre s úgy a mint jött, nesztelenül eltávozott. Hagytam menni.

Ha nem is láttam az arcát, jól tudtam, hogy az ki lehet. Aztán meg biztos voltam benne, hogy nem először és nem is utoljára járt ott. Egy fél óra múlva előmászam a rejtekemből és utána csináltam én is azt a műveletet. Már meg se lepett az, a mit találtam, inkább azon csodálkoztam, hogy előbb nem jöttem rá. Ott, hol a diófa törzse 3 ágra szótvált, a földről láthatatlan és az esőtől is védett meglehetősen nagy odú tátongott. Belenyúltam. Egy jól leragasztott levelet vettem ki belőle. Hirtelenében nem tudtam elhatározni magam, hogy mitevő legyek. Magammal vigyem-e, avagy ott hagyjam? Kíváncsi voltam a tartalmára nagyon, de azért mégis visszatettem.

Ereztem, hogy valami még hátra van, a mit szintén meg kell látni. Hamarosan körülvizsgáltam az ágakat, a mennyire a homály engedte, hanem azt a rejtélyes szalagot nem találtam sehol. Égő fejjel mentem haza.

Másnap természetesen megint kifeküdtem, de előbb óvatosan megvizsgáltam a fát. Az odú üres volt, de az egyik ágon ott lógott a szalag. Tizenegy óra felé esni kezdett az eső s azt hittem, hogy semmi se fog történni. Hanem éjfél tájban megjött az emberem. Ment egyenesen neki a fának. Egy darabig állt ott s megütközésemre fel se lépett a padra, hanem a ház felé fordítva arcát, óvatosan megindult.

Mikor a ház aljába ért, lehajolt és valamit keresgélt. Pár pillanat múlva az ablaküvegen gyöngök koppanás hallatszott. A kavics ütődésének zaja volt, melyet nekidobott az ablaküvegnek. Öt percz múlva megnyílt az épületnek a park felé nyíló egyik ajtaja s a férfi nesztelenül besurrant rajta.

Mondhatom, hogy iszonyúan dühös voltam magamra. Az eső úgy zuhogott, hogy egy darab száraz hely sem volt rajtam, a gazember meg pásztor-órázik most odabent. Most már tudtam, miért nincs ma válasz a levélre. Most már láttam, hogy mit jelent az a szalag. Mikor az künn van, azt jelenti: «jőjj, várlak»; — ha nincs: «ma nem szabad jönnöd», hanem helyette ott van a levél.

Valóban meg voltam lepődve. Az emlékezetemben hirtelen forradalom támadt s egyszerre száz meg száz ilyen szalagos históriát láttam magam előtt. Visszaemlékeztem, hogy országutak mentén a fákon, magánosan álló oszlopokon hány száz esetben láttam különböző színű szalagokat, rongyokat csüngeni, a mit bizonynyal szintén nem kedvtelésből tűzdeltek oda. Azok mind e fajta posta-állomások jelei lehettek, valószínűleg kóbor cigányok szolgálatában. És nekem most kell csak megtanulnom ezt a bár különös, de bizonynyal a mainál sokkal régebb keletű postázást. Ha ez előbb jut az eszembe, már hónapokkal előbbre volnék. Ezzel ettem magam, a míg az emberemre vártam.

Egy víz voltam, de azért kibőjtöltem. Már szürkült, mikor a parkon át surranva eltávozott. Fél

óra múlva mentem én is. Aztán elhatároztam, hogy másnap magammal viszem önt is s ha kell, egy hétig minden éjjel ott leszünk, a míg megcsípjük. A többit tudja.

Vittem magammal egy jó erős hosszú zsineget. Azzal megkötöttem a pad támláját s az odú szája fölé egy hurkot helyeztem, a szalag nem volt künn, tehát ha jönni fog, okvetlen belenyúl, gondolám. A szerkezet, a mint látta, pompásan működött. Mihelyt a padra állott s az odúba nyúlt, elrántottam a zsineget. A pad kiszaladt a lábai alól és ő fogva volt. Ott voltam végig a kihallgatásánál. Eleinte konokul tagadott, de mikor megmondták neki, hogy Londainé aznap reggel megmérgezte magát, megtört és mindent beismert.

Elmondta, hogy a kertész egyszer megleste s csak akkor vette észre, mikor az a vála mögé kerülve, kikapta kezéből a levelet. Tudta, hogy elvannak veszve, ha azt a levelet nem tudja megkeríteni. Birkózni kezdtek hát életre-halálra. Ő ledöfte késével az embert s a levél csücske leszakadt a küzdelemben, a mit csak később vett észre. A szalagról megfeledkezett. Beismerte, hogy Londainéval már a férje életében is volt viszonya s hogy már abban az időben kezdték a szalaggal jelezni, hogy éjszakánként felmehet-e vagy sem. Londai Imre egyszer valamit észre vehetett s egy vadászat alkalmával vallatóra fogta. Rászegezte a fegyverét és kényszeríteni akarta, hogy beismerő vallomást tegyen. Ő tagadott, mire Londai arczul ütötte s távozni kényszerítette. Ő futott előle, de az indulat elfogta s visszafordult s a még mindig egy helyben álló Londait egy lövéssel leteríté. Hogy elhárítsa magáról a gyanut, egy töltényből kivette az éles töltést s a vaktöltéssel közvetlen közelből oda lőtt, a hol a sebcsatorna volt, hogy megpörkölje áldozata ruházatát, azt a látszatot keltve, mint ha az a saját fegyverének véletlen elsütésétől esett volna el. Azóta, mivel figyelték, nem mehetett

Londainéhoz s félt, hogy a postán a leveleket elfogják, hát továbbra is a diófa útján leveleztek.

Egy év múlva el akartak menni külföldre, hogy ott összekelnek, de a nemezsis utólérte őket. Tegnap szállították át az ügyészség börtönébe. Összetört öreg ember a szép Dénes Józsi már s bizony ezt az üres kávéscsészét sem adnám a fejéért.

Elhallgatott; az arczán valami rezignálás látszott s csak az ujjai babráltak idegesen a gyufatartóval. Azontúl szótlanul, némán ültek ott s egy fél óra múlva elhagyták a kávéházat.

Tevékenységi kimutatás

a csendőrkerületekben az 1902. évben teljesített
közbiztonsági szolgálatokról.

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Felségsértés:							
előfordult } eset
kiderített } eset
elfogott } egyén
feljelentett } egyén
A király, a királyi ház tagjainak bántalmazása, a király megsértése:							
előfordult } eset	8	2	1	7	3	1	22
kiderített } eset	8	2	1	7	3	1	22
elfogott } egyén	1	.	.	1	1	.	3
feljelentett } egyén	7	3	1	10	2	1	24
A hűtlenség:							
előfordult } eset	2	2
kiderített } eset	2	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	2	2
A lázadás:							
előfordult } eset	3	.	.	1	.	.	4
kiderített } eset	3	.	.	1	.	.	4
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	32	.	.	1	.	.	33
A hatóságok, országgyűlési tagok, vagy hatósági közegek elleni erőszak:							
előfordult } eset	106	108	81	231	78	85	689
kiderített } eset	106	108	81	230	77	84	686
elfogott } egyén	32	13	40	46	13	17	161
feljelentett } egyén	191	177	159	397	164	127	1215

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy hatósági közegek elleni erőszak:							
előfordult } eset	4	8	3	4	3	2	24
kiderített } eset	4	8	3	4	3	2	24
elfogott } egyén	.	.	1	3	.	.	4
feljelentett } egyén	8	16	9	10	15	2	60
A magánosok elleni erőszak:							
előfordult } eset	17	8	20	42	18	6	111
kiderített } eset	17	8	20	42	18	6	111
elfogott } egyén	1	.	1	17	.	2	21
feljelentett } egyén	111	23	65	197	96	4	496
A polgárok választási joga ellen elkövetett büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	2	2
kiderített } eset	2	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	9	9
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	1	1	7	21	5	2	37
kiderített } eset	1	1	7	21	5	2	37
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	1	5	99	76	17	4	202
A személyes szabadságnak, a házjognak, továbbá a levél- és táviratitoknak közhivatalnok általi megsértése:							
előfordult } eset	1	7	5	5	3	.	21
kiderített } eset	1	7	5	5	3	.	21
elfogott } egyén	.	.	2	.	.	.	2
feljelentett } egyén	4	17	6	13	9	.	49

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A pénzhamisítás :							
előfordult	35	58	78	44	16	19	250
kiderített	34	58	75	40	16	19	242
elfogott	20	31	25	13	7	9	105
feljelentett	48	95	99	48	19	25	334
A hamis tanuzás és hamis eskü :							
előfordult	11	8	5	8	1	7	40
kiderített	11	8	5	8	1	7	40
elfogott	5	5
feljelentett	16	14	10	12	2	10	64
A hamis vád :							
előfordult	3	7	3	7	3	2	25
kiderített	3	7	3	7	3	2	25
elfogott
feljelentett	3	9	3	9	3	2	29
A szemérem elleni bűntettek és vétségek :							
előfordult	62	75	84	95	40	81	437
kiderített	62	75	83	95	38	80	433
elfogott	13	10	31	23	11	35	123
feljelentett	69	107	76	115	33	84	484
Kettős házasság :							
előfordult	2	.	.	1	.	.	3
kiderített	2	.	.	1	.	.	3
elfogott
feljelentett	5	.	.	2	.	.	7
A családi állásra vonatkozó bűntettek és vétségek :							
előfordult	4	4	6	1	3	3	21
kiderített	4	4	4	1	2	3	18
elfogott	.	.	2	.	.	.	2
feljelentett	7	11	2	1	2	3	26

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A rágalmazás és becsületsértés							
előfordult	62	104	195	479	149	84	1073
kiderített	62	104	194	477	149	84	1070
elfogott	2	1	.	1	1	10	15
feljelentett	81	120	241	534	188	113	1277
Az ember élete elleni bűntettek és vétségek :							
előfordult	362	382	320	371	250	339	2024
kiderített	253	355	307	362	238	327	1842
elfogott	134	187	170	155	122	164	932
feljelentett	314	293	236	338	200	259	1640
A párviadal :							
előfordult	1	3	2	7	3	5	21
kiderített	1	3	2	7	3	5	21
elfogott
feljelentett	2	9	14	14	4	10	53
A testi sértés :							
előfordult	2735	2093	2184	4084	1583	1752	14431
kiderített	2680	2062	2162	4073	1574	1721	14272
elfogott	103	128	92	228	105	139	795
feljelentett	4629	3048	3601	6309	2498	2656	22741
A közegészség elleni bűntettek és vétségek :							
előfordult	7	6	21	.	2	1	37
kiderített	7	6	16	.	2	1	32
elfogott	.	.	1	.	.	.	1
feljelentett	15	8	23	.	2	1	49
A személyes szabadságnak megsértése magán-személyek által :							
előfordult	4	21	7	4	.	2	38
kiderített	4	21	7	4	.	2	38
elfogott	.	.	.	2	.	.	2
feljelentett	5	54	16	7	.	2	84

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A levél- és távsürgönytitok megsértése :							
előfordult } eset	6	1	3	8	1	1	20
kiderített } eset	6	1	3	8	1	1	20
elfogott } egyén	14	1	3	12	2	2	34
feljelentett } egyén							
A titok tiltott felfedezése:							
előfordult } eset	.	.	1	.	.	1	2
kiderített } eset	.	.	1	.	.	1	2
elfogott } egyén	.	.	1	.	.	1	2
feljelentett } egyén	.	.	1	.	.	1	2
A magánlak megsértése magánszemélyek által :							
előfordult } eset	151	76	199	370	105	105	1006
kiderített } eset	151	76	196	366	105	105	999
elfogott } egyén	3	.	7	22	3	7	42
feljelentett } egyén	225	141	316	642	260	221	1805
A lopás :							
előfordult } eset	5255	4377	5618	5821	4561	3438	29070
kiderített } eset	4850	3265	4618	4781	3704	2841	24059
elfogott } egyén	673	483	1100	1270	914	956	5396
feljelentett } egyén	6006	4098	5474	5877	4129	2924	28508
A rablás és zsarolás :							
előfordult } eset	235	235	234	275	142	81	1202
kiderített } eset	227	217	193	257	132	66	1092
elfogott } egyén	94	128	153	166	108	65	714
feljelentett } egyén	307	261	225	296	168	81	1338
A sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés :							
előfordult } eset	105	101	138	198	77	95	714
kiderített } eset	104	100	137	193	77	93	704
elfogott } egyén	13	8	20	22	5	24	92
feljelentett } egyén	118	107	152	229	76	104	786
A jogtalan elsajátítás :							
előfordult } eset	134	107	196	223	97	117	874
kiderített } eset	134	107	191	221	96	115	864
elfogott } egyén	2	.	7	2	.	2	13
feljelentett } egyén	151	139	254	305	120	143	1112

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
Az orgazdaság és bűnpártolás :							
előfordult } eset	477	287	486	370	361	405	2386
kiderített } eset	475	285	483	368	361	399	2371
elfogott } egyén	6	20	18	7	13	23	87
feljelentett } egyén	742	393	729	553	546	557	3520
A csalás :							
előfordult } eset	141	184	232	195	84	155	991
kiderített } eset	136	179	226	188	81	148	958
elfogott } egyén	33	16	56	21	15	40	181
feljelentett } egyén	135	234	249	218	92	119	1047
Okirat-hamisítás :							
előfordult } eset	45	26	19	67	21	33	211
kiderített } eset	44	26	18	67	21	32	208
elfogott } egyén	12	8	14	11	3	12	60
feljelentett } egyén	49	31	19	50	22	39	210
Orvosi és községi hamis bizonyítványok kiállítása és használása :							
előfordult } eset	.	.	.	1	.	.	1
kiderített } eset	.	.	.	1	.	.	1
elfogott } egyén	.	.	.	1	.	.	1
feljelentett } egyén	.	.	.	1	.	.	1
Bélyeghamisítás :							
előfordult } eset
kiderített } eset
elfogott } egyén
feljelentett } egyén
Csalárd és vétkes bukás :							
előfordult } eset	1	3	1	4	.	5	14
kiderített } eset	1	3	1	4	.	5	14
elfogott } egyén	2	2
feljelentett } egyén	1	3	1	7	.	4	16
Más vagyonának meg rongálása :							
előfordult } eset	340	372	423	487	281	240	2143
kiderített } eset	335	345	412	481	275	234	2082
elfogott } egyén	16	4	12	17	12	11	72
feljelentett } egyén	525	612	747	931	615	447	3877

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A gyújtogatás, tűzokozás:							
előfordult } eset	1626	2117	1556	1495	1490	1015	9299
kiderített } eset	1311	1391	1209	916	953	806	6586
elfogott } egyén	53	49	29	23	23	45	222
feljelentett } egyén	1477	1233	1353	1075	1130	923	7191
Vízáradás okozás:							
előfordult } eset	.	4	.	1	.	.	5
kiderített } eset	.	3	.	1	.	.	4
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	3	.	5	.	.	8
Vaspályák, hajók, táv-irdák megrongálása és egyéb közbizt. veszélyes cselekmények:							
előfordult } eset	20	26	14	16	7	5	88
kiderített } eset	16	20	14	15	5	5	75
elfogott } egyén	.	.	.	1	.	.	1
feljelentett } egyén	29	35	27	24	10	14	139
A foglyok megszöktetése:							
előfordult } eset	1	.	.	.	1	.	2
kiderített } eset	1	.	.	.	1	.	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	3	.	.	.	1	.	4
A fegyveres erő elleni büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	78	11	16	35	2	4	146
kiderített } eset	78	11	15	35	2	4	145
elfogott } egyén	77	8	16	35	.	2	138
feljelentett } egyén	8	6	3	2	5	2	26
Az állam elleni kihágások:							
előfordult } eset	9	10	12	4	5	.	40
kiderített } eset	9	10	12	4	5	.	40
elfogott } egyén	.	.	1	.	1	.	2
feljelentett } egyén	32	16	19	4	5	.	76

A kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	4	3	2	8	1	2	20
kiderített } eset	4	3	2	8	1	2	20
elfogott } egyén	1	2
feljelentett } egyén	4	3	2	13	2	2	26
A hatóságok és a közcsend elleni kihágások:							
előfordult } eset	402	266	338	575	391	181	2153
kiderített } eset	399	266	338	575	391	181	2150
elfogott } egyén	1	2	9	13	12	13	50
feljelentett } egyén	764	366	646	1292	722	436	4226
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások:							
előfordult } eset	26	6	6	891	42	104	1075
kiderített } eset	26	6	6	891	42	104	1075
elfogott } egyén	1	1
feljelentett } egyén	28	28	16	1524	137	306	2039
Pénz és értékpapírok hamisítására vonatkozó kihágások:							
előfordult } eset	2	8	8	1	1	2	22
kiderített } eset	2	8	8	1	1	2	22
elfogott } egyén	.	2	1	.	.	.	3
feljelentett } egyén	2	10	17	1	1	4	35
A családi állás elleni kihágások:							
előfordult } eset	2	2	4
kiderített } eset	2	2	4
elfogott } egyén	2	2
feljelentett } egyén	2	2
A közbiztonság elleni kihágások:							
előfordult } eset	685	900	1186	5214	1782	2603	12370
kiderített } eset	685	900	1186	5203	1782	2603	12370
elfogott } egyén	824	695	2232	6413	3091	3280	16535
feljelentett } egyén	257	779	221	634	194	1083	3168

A kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	ÖSSZESEN
	számu esendőrkerületben						
A közrend és közszemérem elleni kihágások:							
előfordult } eset	2150	1884	2443	7624	2243	2536	18880
kiderített } eset	2145	1878	2437	7619	2240	2536	18855
elfogott } egyén	71	3	41	95	67	69	346
feljelentett } egyén	4392	3011	5477	14812	5544	4926	38162
Szerencsejáték által elkövetett kihágások:							
előfordult } eset	104	117	160	237	80	99	797
kiderített } eset	104	117	160	237	80	99	797
elfogott } egyén	.	3	1	1	.	3	8
feljelentett } egyén	335	401	484	649	413	383	2665
A közegészség és testi épség elleni kihágások:							
előfordult } eset	2273	2798	2126	18018	2003	2438	29656
kiderített } eset	2273	2798	2125	18014	2001	2438	29649
elfogott } egyén	2	.	14	5	5	9	35
feljelentett } egyén	3624	3333	2917	23423	3880	4904	42081
A tulajdon elleni kihágások:							
előfordult } eset	582	1108	793	18128	1914	3769	26294
kiderített } eset	579	1058	785	17990	1911	3769	26092
elfogott } egyén	4	1	4	4	7	15	36
feljelentett } egyén	814	2171	1065	21608	6685	7649	39992

A külön törvények által megállapított kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	ÖSSZESEN
	számu esendőrkerületben						
Erdei kihágások:							
előfordult } eset	229	178	203	173	149	110	1042
kiderített } eset	229	177	201	173	148	110	1038
elfogott } egyén	1	.	6	1	3	5	16
feljelentett } egyén	363	273	380	416	359	294	2085
Halászati kihágások:							
előfordult } eset	412	412	244	496	214	318	2096
kiderített } eset	412	411	244	496	214	318	2095
elfogott } egyén	1	.	1	.	1	2	5
feljelentett } egyén	791	612	427	945	414	513	3702
Mezőrendőri kihágások:							
előfordult } eset	409	600	1266	1337	318	934	4864
kiderített } eset	407	584	1259	1331	309	931	4821
elfogott } egyén	.	.	12	.	6	42	60
feljelentett } egyén	697	882	2023	2068	901	1569	8140
Vadászati kihágások:							
előfordult } eset	974	1588	685	2022	463	864	6596
kiderített } eset	673	1588	683	2021	463	864	6592
elfogott } egyén	.	.	1	1	.	8	10
feljelentett } egyén	1385	1980	919	2477	678	1042	8481
Vadászattal összefüggő jövedéki kihágások:							
előfordult } eset	59	191	171	190	384	213	1210
kiderített } eset	59	191	171	190	384	212	1207
elfogott } egyén	.	1	1
feljelentett } egyén	74	208	312	127	491	240	1472
Egyéb jövedéki kihágások:							
előfordult } eset	191	332	394	631	14	414	1976
kiderített } eset	191	332	393	631	14	414	1975
elfogott } egyén	20	1	8	.	.	6	34
feljelentett } egyén	255	433	510	794	16	502	2510
Házalási rendszabály áthágásai:							
előfordult } eset	56	19	48	376	45	88	632
kiderített } eset	56	19	48	376	45	88	632
elfogott } egyén	34	5	17	186	21	45	308
feljelentett } egyén	39	16	39	281	33	69	477

A külön törvények által megállapított kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
Ut- és vámrendőri kihágások:							
előfordult } eset	2308	2143	1009	12723	2190	2480	22853
kiderített } eset	2308	2138	1002	12720	2180	2479	21827
elfogott } egyén	5	.	31	17	.	1	54
feljelentett } egyén	2930	2634	1361	15544	3292	3436	29197
A vasárnapi munkaszünet megszegése által elkövetett kihágások:							
előfordult } eset	241	85	65	1101	103	96	1691
kiderített } eset	241	85	59	1101	103	96	1685
elfogott } egyén	.	.	9	.	.	.	9
feljelentett } egyén	456	101	104	1512	305	411	2889
Állategészségügyi kihágások:							
előfordult } eset	361	603	304	331	171	392	2162
kiderített } eset	361	603	304	331	171	392	2162
elfogott } egyén	3	.	.	9	3	13	28
feljelentett } egyén	484	748	557	607	310	556	3262
A selyemtenyésztésre vonatkozó intézkedések megszegése:							
előfordult } eset
kiderített } eset
elfogott } egyén
feljelentett } egyén
Vízrendőri kihágások:							
előfordult } eset	3	3	7	13	.	9	35
kiderített } eset	3	3	7	13	.	9	35
elfogott } egyén	1	1
feljelentett } egyén	3	3	7	14	.	13	40
Az ország czimerének engedély nélküli használata:							
előfordult } eset
kiderített } eset
elfogott } egyén
feljelentett } egyén

A külön törvények által megállapított kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
Ujonczállítás előli szökés és tiltott nősülés:							
előfordult } eset	26	3	6	66	4	16	121
kiderített } eset	26	3	6	66	4	16	121
elfogott } egyén	22	3	10	62	4	21	122
feljelentett } egyén	5	.	1	12	1	1	20
Káros hitelügylet.kötése által elköv. kihágások:							
előfordult } eset	4	.	4
kiderített } eset	4	.	4
elfogott } egyén	10	.	10
feljelentett } egyén
Phylloxera elleni óvintézkedések megszegése:							
előfordult } eset	.	.	1	.	.	1	2
kiderített } eset	.	.	1	.	.	1	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	1	.	.	1	2
Kivándorlás közvetítése engedély nélkül:							
előfordult } eset	1	1	.	30	83	13	128
kiderített } eset	1	1	.	30	83	13	128
elfogott } egyén	.	.	.	34	161	59	254
feljelentett } egyén	1	1	.	17	89	2	110
Cseléndrendőri kihágás.:							
előfordult } eset	11	10	22	1432	47	82	1604
kiderített } eset	11	10	22	1432	47	82	1604
elfogott } egyén	1	2	3
feljelentett } egyén	14	11	25	2678	102	99	2929
Ministeri rendeletekbe ütköző kihágások:							
előfordult } eset	868	17	17	266	4	200	1372
kiderített } eset	868	17	17	266	4	199	1371
elfogott } egyén	275	.	.	66	.	81	422
feljelentett } egyén	892	17	29	303	10	266	1517
Hatósági szabályrendel. ütköző kihágások:							
előfordult } eset	2821	2253	1516	15783	488	5706	28567
kiderített } eset	2820	2253	1514	15782	488	5706	28563
elfogott } egyén	6	1	61	7	2	34	111
feljelentett } egyén	4735	2898	2265	21375	885	12202	44360

Táblázat

a m. kir. csendőrlegénység részére a betöltött szolgálati idő után egyszersmindenkorra szóló végkielégítésekről (az összegek koronaértékben).

Betöltött szolgálati idő, év		Csendőr részére			Őrsvezető részére			Őrmester részére					
		ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi			ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi			ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi		
			30	40	50		40	50	60		40	50	60
-tól	-ig	fillérenyi szolgálati pótdíjat élvez			fillérenyi szolgálati pótdíjat élvez			fillérenyi szolgálati pótdíjat élvez					
a 3 évi csendőrségi szolgálati kötelezettség lejárt előtt		185·40	—	—	—	234	—	—	—	282·60	—	—	—
3	5	—	752	—	—	—	959	—	—	—	1146	—	—
5	10	—	1504	1796	1868	—	1898	2262	2336	—	2292	2656	2730